

Citiți în paginile 6-7:

Drum pe acoperișul lumii

reportaj din Pamir

de E. Gortinski

Familia Olinga

Aurora boreală

de E. Dolmatovski

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Ahmed Hussein, student la Universitatea din Moscova

Candidați pentru premiile „LENIN” pe 1960

Presa sovietică a publicat zilele acestea lista unui impresionant număr de lucrări științifice, din care urmează a fi alese cele ce vor fi admise la concursul pentru premiile „Lenin” pe anul 1960. Lista publicată impresionează, în primul rând, prin diversitatea problemelor aflate în atenția cercetătorilor sovietici.

Începând cu științele fizico-matematice, pentru care candidează lucrarea „Electrodinamica cuantelor” semnată de A. I. Ahiezer și V. B. Berestețki, „Un ciclu de lucrări în domeniul teoriei electronice a metalelor” semnat de I. M. Lifșic etc., trecând prin științele economice, filozofice și de drept, unde apare candidatura lui A. V. Venediktov cu lucrarea „Organizarea industriei de stat a U.R.S.S.”, a lui I. M. Muminov cu „Istoricul dezvoltării concepțiilor social-filozofice în Uzbekistan” și terminând cu lucrarea de medicină a lui A. L. Mnjoian — „Cercetări în domeniul sintezei legăturilor fiziologice active”, cititorul capătă o imagine amplă a uriașei munci științifice care se desfășoară în marea țară a socialismului. Lucrările oamenilor de știință so-

vietici aduc o contribuție de preț la rezolvarea unor probleme noi și de excepțională importanță pentru știința contemporană. Printre acestea se numără și cele două lucrări ale lui V. A. Folk consacrate teoriei gravitaționale, precum și lucrările unor grupuri de cercetători privitoare la teoria și practica automatizării.

Este interesant de semnalat că în apelul adresat opiniei publice sovietice, Comitetul pentru acordarea premiilor „Lenin” cere oamenilor sovietici să ia parte activă la discutarea lucrărilor semnalate și să trimită în scris aprecierile și criticile pe care le au de făcut. Opinia publică este astfel chemată să acorde o înaltă motivare premiilor ce vor fi decernate.

Ca și în anii trecuți, și în acest an savanții sovietici participă cu succes la dezvoltarea principalelor ramuri ale științei și tehnicii universale. Creșterea vertiginoasă a nivelului și volumului cercetărilor științifice în U.R.S.S. este expresia dezvoltării rapide a întregii societăți sovietice pe drumul construirii larg desfășurate a comunismului.

Înflorirea agriculturii sovietice

Paralel cu avântul continuu al industriei, agricultura sovietică se dezvoltă neîncetat sub semnul hotărârilor Congresului XXI al P.C.U.S. și al Plenarei C.C. al P.C.U.S. din decembrie 1958. Partidul și guvernul Uniunii Sovietice au inițiat un șir de măsuri având ca scop perfecționarea relațiilor de producție socialiste din agricultură, pentru creșterea continuă a producției și productivității muncii în toate ramurile agrare. Plenara C.C. al P.C.U.S., care și-a început lucrările la 22 decembrie a.c., face bilanțul rezultatelor obținute pe această cale, indicând totodată măsurile necesare generalizării succeselor obținute de multe dintre republicile sovietice și de numeroase regiuni fruntașe.

Sînt bine cunoscute victoriile oamenilor muncii din agricultura R.S.F.S.R., din Ucraina, Kazahstan, Bielorusia și din alte republici sovietice. Crescătorii de animale din regiunea Reazan au obținut anul acesta o producție de 3 ori mai mare decît aceea din anul trecut. În numeroase regiuni din Ucraina, întreținerea animalelor de carne și lapte pe o suprafață de 102.000 hectare, în timpul septenaliului în patru ani, la producția de carne și lapte. Valorificarea pămînturilor înțelenite și virgine s-a dovedit, după numai cîțiva ani, o acțiune cu mare eficiență economică. În perioada 1954-1959, statul sovietic a investit în acest scop 37 miliarde 400 milioane ruble. Recolta de cereale-marfă, din aceeași perioadă, obținută de pe teritoriile redede agriculturii se ridică la suma de 62 miliarde de ruble. La această cifră se adaugă alte 30 miliarde de ruble reprezentînd sporul fondului de producție al sovhozurilor, stațiilor tehnice de reparații și organizațiilor de achiziționare, spor obținut pe seama investițiilor făcute pentru pămînturile înțelenite.

Rezultatele victoriilor obținute se vădesc în aprovizionarea mereu mai bună a populației sovietice cu produsele diferitelor ramuri ale agriculturii. Achizițiile de carne în anul acesta au fost de 2 ori mai mari în comparație cu anul 1958, iar achizițiile de lapte au sporit cu aproape 2 ori și jumătate în comparație cu același an.

Agricultura sovietică dobindește noi și valoroase succese în întrecerea cu agricultura S.U.A. Cresc indicii de mecanizare a muncii, indicii de productivitate și recoltele la hectar. Republici și regiuni întregi au atins și au depășit, în unele cazuri, producția pe cap de locuitor, la carne, lapte și derivate.

Odată cu dezvoltarea avuției obștești a colhozurilor, crește nivelul de viață al țărănimii sovietice. Un exemplu în această direcție îl constituie colhozul „Moscova” din R.S.S. Tadjikă. Sporind livrările către stat, colhozul a realizat un venit de 33 milioane de ruble. Ziua-muncă s-a ridicat la 40-45 de ruble. Venitul unei familii cu un număr de zile-muncă obișnuit pentru colhozul respectiv a atins 40-50.000 de ruble. Colhozul are un impunător palat de cultură, un spital modern, o creșă și o grădiniță pentru copii, o școală medie, centrală telefonică, brutărie. Într-un singur an, 200 de familii și-au construit case noi. Nivelul veniturilor bănești, ca și întregul complex de instituții social-culturale al colhozului sînt mărturie zorilor comunismului ce se înalță deasupra întregii țări. Colhoznicii și lucrătorii din sovhozuri au întâmpinat cu noi succese în muncă Plenara C.C. al P.C.U.S. și așteaptă cu viu interes indicațiile ce vor rezulta din lucrările ei. Dezbaterile Plenarei vor da un nou impuls activității pentru sporirea producției de cereale și a tuturor celorlalte culturi, pentru dezvoltarea creșterii animalelor. Pe ordinea de zi a Plenarei au fost înscrise problemele privitoare la întărirea cu cadre a colhozurilor și a sovhozurilor, mecanizarea continuă a agriculturii, creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost, întărirea gospodăriei obștești a colhozurilor și creșterea bunăstării materiale a colhoznicilor.

Orînduirea socialistă își dovedește marile posibilități de care dispune în fiecare perioadă de dezvoltare a economiei sovietice. Oamenii muncii din agricultura sovietică, alături de întregul popor sovietic, înaintează cu fermitate spre acel înalt nivel de bunăstare care înseamnă comunismul.

VEAC NOU

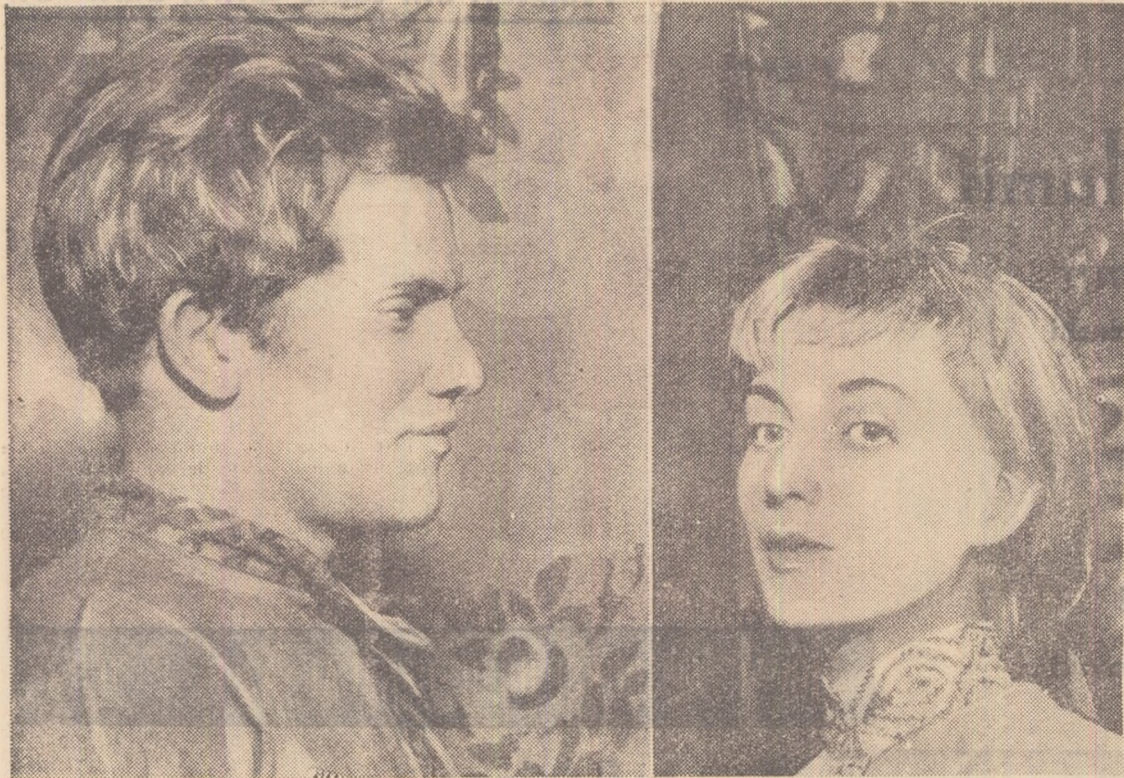
Anul XV

25 DECEMBRIE 1959

12 PAGINI, 1 LEU

51

(771)

Doi dintre interpreții francezi ai piesei „Micii burghezi” de Gorki

Cum se naște o conștiință...

Marii scriitori din trecut au subliniat adesea, vorbind despre literatura pentru copii și tineret, greutatea genului. Tolstoi însuși mărturisea propriul său efort de a găsi limba cea mai potrivită în căutarea efectului urmărit: „Totul, scria autorul „Anei Karenina”, trebuie să fie frumos, scurt, simplu și mai ales clar”. Anatole France, la rindul lui, condamna literatura care se face copilăroasă ca să atragă copiii; dimpotrivă, după el, marile capodopere unde se frământă ideile esențiale ale omenirii sînt mai curînd pe placul celor mici. „Ei sînt slăbiori, chiar de la vîrsta lor, de o curiozitate caracteristică savanților și poezilor”. Bineîn-

sclav al imperiului țarist. Dar afară de la liceul de stat pentru că îndrăznise să vorbească despre Tolstoi într-un chip neplăcut stăpînirii staliniste, izgonit de la liceul particular al „baronului” Feig, afacerist și patron al unei întreprinderi didactice unde se promovează automat feciorii de bani gata, profesorul Bacei arendează cu ultimele economii o livadă în împrejurimile Odesei, încredințat că acolo, departe de lume, va găsi paradisul lui rousseauist. Dar în naivitatea lui, nu știe că prețul pieții este fixat de mării angroșiști și că recolta lui, de-a-bia salvată de la secetă, nu va găsi cumpărători. Din fericire, ajutorul vine pe

Vitrina

teles, accesibilitatea unei astfel de literaturi depinde de realizarea artistică.

Cartea lui Kataev „Livada din stepă” este un adevărat roman al creșterii conștiinței revoluționare într-un suflet copilăresc pe pragul adolescenței. Pelea, copilul cel mai mare al profesorului Vasili Petrovici Bacei din Odesa, trece prin aventuri felurite, de la o minunată călătorie prin țări îndepărtate pînă la conștientizarea conspirative în livada de la marginea Odesei, arendată de părințele său. Prin intermediul lor, el izbuteste să înțeleagă lumea nouă care se plămădește sub ochii lui, imagine la început plînd confuză la periferia conștiinței lui, dar devenită clară și luminoasă pe măsură ce contactul său cu mișcarea muncitorească se stabilește mai ferm.

Tatăl lui Pelea, modest și cinstit profesor de liceu, nu vrea să aude de politică, se înspăimîntă cînd aude vorbindu-i-se despre social-democrați (acțiunea se petrece după revoluția din 1905) și visează un trai patriarhal într-un colțșor uitat de lume, unde după modelul lui Jean Jacques Rousseau, să-și poată împărți timpul între munca manuală și cea intelectuală. Dar condițiile de viață din societatea capitalistă îl fac pînă la urmă să-și schimbe ideile și să vadă clar adevărata lui situație, aceea de

Valentin Kataev: „Livada din stepă” (Editura Tineretului).

neșteptate de la prietenii lui Pelea, muncitorii care, punînd mîna de la mîna, reușesc să strîngă și să vină recolta la prețul care salvează situația. Pînă în acel moment, Pelea făcuse o experiență de viață mult mai bogată decît tatăl lui. Educația mic-burgheză primită acasă i-ar fi ascuns desigur adevărata realitate, dacă prietenul lui, ucenicul tipograful Gavrik, nu l-ar fi introdus în lumea muncitorilor care, pregătind revoluția, făceau în același timp societatea viitorului. Pelea crește astfel alături de mișcarea muncitorească. Ignorînd cu desăvîrșire și numele lui Lenin și lupta revoluționară, Pelea este totuși pus în situația, datorită lui Gavrik, să expedieze o scrisoare lui Lenin însuși cu ocazia călătoriei familiei Bacei în străinătate. La întoarcerea familiei Bacei în Rusia, evenimentele se precipită. Tăria se clarifică, măsurile polițienești se întesesc, revoluția se apropie. Situația desperată a familiei sale și contactul tot mai strîns cu mișcarea muncitorească devoluie în Pelea omul timpurilor noi. Ultimele pagini ale cărții ne lasă să întrezărim dezvoltarea lui viitoare.

Umor și fantezie, spirit de observație și sensibilitate se împletesc cu dibăcie într-o carte care atinge felul principal al literaturii pentru copii și tineret: a instrui și a amuza.

Al. Dimitriu-Păușești

„Stagiune rusă” la Paris

Astronautica și inițiativele de pace în viața publică internațională au situat Uniunea Sovietică pe primul plan al actualității mondiale, dar nu e de fel exagerat să vorbim și despre o „stagiune rusă” la Paris. Vedeta numărul 1 a acestei stagiuni este Maxim Gorki din a cărei creație dramatică teatrele pariziene joacă în clipa de față două piese.

E vorba mai întîi de „Micii burghezi”, drama sumbră, apăsătoare a unei familii tipice din mica burghezie rusă care nu e în stare să înțeleagă sensul istoriei, dramă luminată doar de figura tînărului feroviar Nils, ce știe foarte bine pe ce drum va apuca poporul său. „Micii burghezi” se bucură de o bună adaptare în limba franceză făcută de Arthur Adamov și de o regie vizibil influențată de Stanislavski. Rolul lui Nils e interpretat de cunoscutul actor francez Bernard Fresson.

La două săptămîni după premiera „Micilor burghezi”, pe scena unui alt teatru parizian a văzut lumina rampei „Vassa Jeleznova”, a cărei interpretă principală, Mady Berry, a realizat, după cum scrie presa pariziană, o creație magistrală. Tînărul și entuziastul regizor al piesei, Gabriel Garran, n-a ezitat să-și vîndă mobila din casă spre a putea face față cheltuielilor cerute de punerea în scenă. Dar efortul și sacrificiile i-au fost răsplătite de succesul dobîndit.

În sfîrșit, André Charpak a adaptat și a pus în scenă „Jucătorul de cărți” după nuvela cu același nume de Dostoievski. Adaptarea lui Charpak se bucură de interpretarea a două actrițe cunoscute: Béatrice Bretly (în rolul matusii) și Nadine Basile (în rolul Polinei).

● Cu prilejul unui recent interviu, scriitorul Semion Babaevski a declarat că în clipa de față lucrează la un nou roman, care se va numi „Bogăție” și va fi consacrat importantelor transformări din stepa aridă a regiunii Stavropol în urma canalizării râului Cuban.

● La Varșovia s-a desfășurat o sesiune științifică consacrată operei lui Serghei Prokofiev, în cadrul căreia au fost prezentate cîteva referate despre viața și activitatea marelui compozitor.

● Un grup de artiști de estradă sovietici, alcătuit din reprezentanți ai teatrelor din R.S.F.S.R., Gruzia, Tadjikistan și Boșkiria, și-a încheiat turneul întreprins în Franța. Începînd de la 6 octombrie, artiștii sovietici au dat 59 de concerte în 23 de orașe.

● Cum arătați sunați... în Maroc, după care vor pleca în Tunis.

● În 1962, la Moscova va avea loc cel de al doilea Concurs internațional „Ceaikovski”. Spre deosebire de cel dintîi, la acesta vor participa, alături de pianiști și violoniști, și violonceliști. Ministerul Culturii al U.R.S.S. și comitetul organizatoric al concursului, în frunte cu compozitorul Dmitri Șostakovici, au și început lucrările de pregătire. Concursul va avea loc între 2 aprilie și 7 mai — ziua de naștere a lui Ceaikovski. Programul cuprinde lucrări de Ceaikovski, Musorgski, Rahmaninov, Șostakovici, Hacıaturian, Kabalevski, Bach, Mozart, Paganini, Saint-Saens, Ravel și ale altor compozitori ruși și străini.

● Poetul ucrainean Maxim Rîlski a primit din partea Asociației de prietenie polono-sovietică un premiu pentru popularizarea literaturii poloneze în Uniunea Sovietică. Rîlski a dăruit toată suma pentru construirea unei școli în Varșovia.

Treizeci de grade sub zero e o temperatură destul de rară pentru Moscova, mai ales acum, la începutul lui decembrie. Asemenea temperaturi au fost înregistrate în capitală doar de trei ori în decurs de 90 de ani: în 1879, 1902 și 1955. Rîtmul obișnuit al vieții orașului nu se resimte însă pentru atîta lucru. Trecătorii continuă să circule, desigur ceva mai repede ca de obicei, iar atunci cînd întîlnesc cunoștințe li se adresează cu un suris puțin cam albastru: „Nu-i chiar așa de grozav!” Precum se vede gerul nu reușește să schimbe nici programul, nici întîlnirile moscovitelor...

Iepuri multicolori

Privesc pe fereastră. Alături de brutărie, chiar în fața casei în care locuiesc se află lipit un ofiș: „Muzeul de arte plastice Pușkin... Expoziția de desene a copiilor francezi”. Am hotărît s-o vizitez împreună cu fiul meu.

Sălile expoziției sînt arhipline. Am intrat și am început să admirăm desenele care străluceau în cele mai frumoase culori: o locomotivă cu vagoane... Flori pe o față de masă galbenă. „Dar asta ce-o fi?” — mă întrebă fiul meu. Înainte însă de-a apuca să citesc explicația, mi-a luat-o înainte: „Iepurași dragălași!”

Erau într-adevăr iepurași, o mulțime de urecheați desenați

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.I.U.S.
Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 8 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

SCRISOARE DIN MOSCOVA

în toate culorile: roșu, albastru, verde... De n-aș fi citit explicația, n-aș fi putut ghici. Copiii însă înțeleg mult mai ușor. Micuțul Michel Bruno, din satul Eclébe, în vîrstă de numai 7 ani, ca de altfel și micuța prietenă a fiului meu Olea Rudakova au desenat „Portretul fratelui mai mare” absolut în aceeași manieră! Da, copiii se înțeleg pentru că se aseamănă. Le plac animalele, florile, cerul, culorile vii. În fața acestor desene mi-au revenit în minte cuvintele adresate de tovarășul Hrușciiov participanților la concertul internațional al corurilor de copii, organizat la Londra: „Vă urez din toată inima, tuturor, succese în viață, la învățătură, vă urez ca talentul, darurile cu care fiecare dintre voi este înzestrat, să poată fi valorificate. Vă doresc să deveniți buni cetățeni, partizani convinși ai păcii și prieteniei între popoare”.

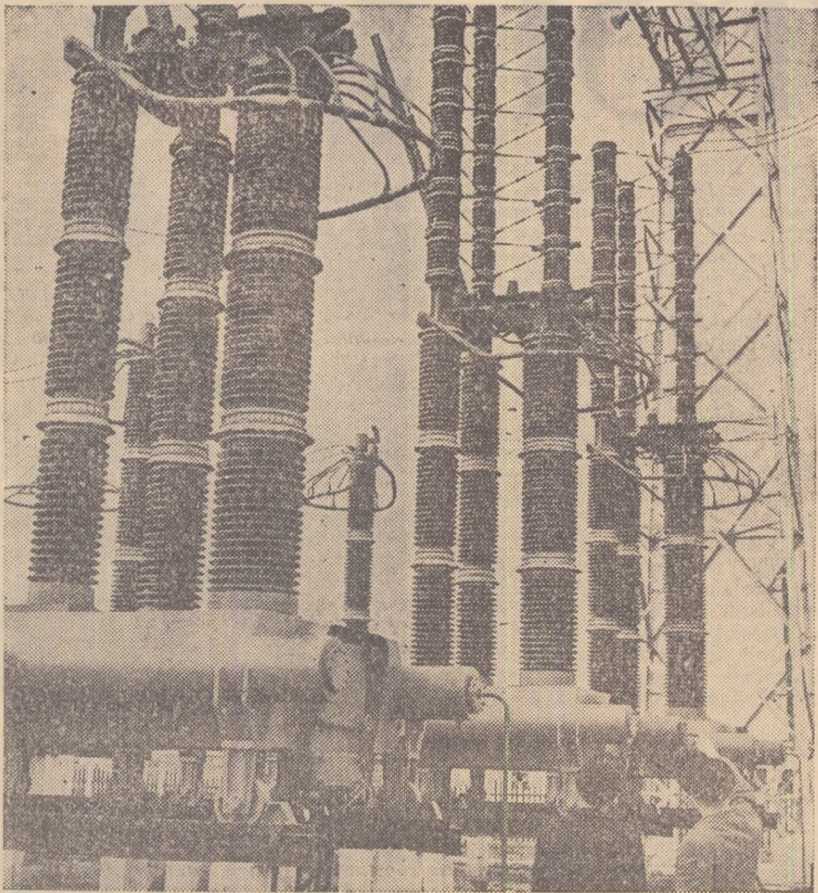
La școală... fără ghiozdane

Într-o dimineață, pe stradă, o ceată gălăgioasă de copii mi-a luat-o înainte. Păreau grozav de grăbiți și, totuși, n-aveau nici ghiozdane, nici cărți. Am prins un crîmpei de discuție: „Hai mai repede, c-am întîrziat!” spunea unul dintre ei. „Ce-o să spună contramaistrul?” Apoi au intrat în curtea școlii și s-au făcut nevăzuți prin ușa principală. Am intrat, la rîndu-mi. La parter se află cîteva ateliere: fabrica de radio și-a deschis aici o „filială”. Școlarii vin de două ori pe săptămîină, și asta timp de trei ani, începînd din clasa nouă și pînă într-o unsprezecea.

— Nu-i prea reușit, discul, l-am auzit bombănind pe Lionea Babulin, un băiat blond, înalt și uscățiv. Precum vedeți, mi s-a adresat el, fabricăm planșete pentru desenul tehnic. Vrem să le oferim în dar școlii noastre. Nu-i însă chiar așa ușor...

M-am îndepărtat ușurel, în virful picioarelor, pentru a nu-i deranja pe copii. Fetele lor erau grave, concentrate. Poate pentru întîia dată în viața lor simțeau apăsîndu-le pe umeri răspunderea.

Ganna Granovskaia

Linile de înaltă tensiune străbat de-a lungul și de-a latul întinsul nesfârșit al Uniunii Sovietice.

UN VIS INDRAZNEȚ DEVINE REALITATE

Electrificarea totală

Istoria Uniunii Sovietice este jalonată, ca de niște faruri mereu mai puternice, de marile construcții energetice. De abia se terminaseră anii „Calvarului”, ani când brațul de lemn și roaba de cărbuni erau lucruri de neprețuit, că a și început construcția centralei de la Volhov, de 60.000 kW putere instalată. În primii ani ai cincinalelor, cea dintâi centrală de pe Nipru de 600.000 kW a înflăcărat imaginația unei întregi generații de constructori ai socialismului. În pragul septenalului, a fost terminată centrala de pe Volga de 2 milioane kW.

În anul viitor, va lucra cu întreaga capacitate gigantică centrală de la Stalingrad, iar peste încă un an va începe să dea curent centrala de la Bratsk de peste 3,6 milioane kW.

Puterea sovietică a preluat o industrie energetică dispunând de capacități de producție de aproximativ 1 milion kW. În pragul septenalului, capacitatea instalată a energiei sovietice a atins 53 milioane kW, iar producția ei a depășit pe aceea a Angliei, a Germaniei occidentale și a Franței laolaltă, ocupând de departe primul loc în Europa.

Dar Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și poporul sovietic nu se mulțumesc cu cele obținute, ci privesc mereu mai departe, desfăcând porțile viitorului. Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. a pus la ordinea zilei înlăturarea măreței idei a lui Lenin: electrificarea totală a țării. Septenalul în curs va însemna o etapă hotărâtoare în atingerea acestui țel. La sfârșitul lui, puterea instalată trebuie să crească de două ori iar producția de energie electrică trebuie să depășească 500 miliarde kW-ore. După cum a arătat N. S. Hrușciov, pentru electrificarea totală a țării în viitorii 15—20 ani, va trebui să se atingă în 1975 o producție de energie electrică de aproximativ 1500 miliarde kW-ore, iar în 1980 de 2300 miliarde kW-ore.

Ritmurile de creștere a producției de energie electrică vor depăși ritmurile de creștere a producției industriale și productivității muncii. În cursul septenalului, producția globală a industriei va crește cu 80 la sută, productivitatea muncii cu 45—50 la sută, în timp ce producția de energie electrică se va dubla. Corelația dintre dezvoltarea bazei electro-energetice a economiei naționale și creșterea volu-

mului producției industriale reprezintă una din corelațiile economice fundamentale. Stabilirea unei corelații care să asigure dezvoltarea armonioasă a economiei naționale, pe temeiul unei creșteri mai rapide a producției de energie electrică, a constituit unul din țelurile primului plan de electrificare, ale planului G.C. L.R.O. Și de atunci, în Uniunea Sovietică s-a acordat o mare atenție asigurării unei creșteri mai rapide a producției de energie electrică față de creșterea producției globale a industriei. Așa se face că în timp ce, între 1913 și 1958, producția globală industrială a crescut de 36 de ori, producția de energie electrică a crescut, în același interval de timp, de aproape 120 de ori.

Marele salt înainte ce-l va face introducerea tehnicii noi în Uniunea Sovietică în anii septenalului este oglindit de creșterea însemnată a consumului productiv de electricitate în scopuri tehnologice. Directivele planului septenal privitoare la dezvoltarea industriei chimice, la dezvoltarea producției metalelor colorate și rare, explică, mai bine ca orice, necesitatea unei creșteri rapide a producției de energie electrică. Electrotehnologia contribuie la asigurarea acelei abundențe de produse, a acelui înalt nivel al productivității muncii, spre care țintește crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, dar ea presupune un mare consum de energie electrică.

Este neîndoiește că și în viitor industria va fi cel mai mare consumator de electricitate. Consumul industrial de electricitate va crește în Uniunea Sovietică și în viitor, atât pe temeiul creșterii producției, cât și pe temeiul schimbărilor structurale ce se produc în proporțiile dintre diversele ramuri industriale și înlăuntrul acestor ramuri, pe temeiul dezvoltării electrometalurgiei și electrochimiei.

Progresele ce se fac în Uniunea Sovietică pe calea electrificării totale a țării, determină și un consum sporit de energie electrică în agricultură. În deosebi, după istorica plenară din septembrie (1953), înzestrarea energetică a lucrătorilor din agricultura sovietică a sporit simțitor. În septenalul în curs se înlăuntră mari lucrări pentru electrificarea agriculturii,

Ion Manu

(continuare în pag. 11-a)

Intrecerea pașnică U. R. S. S. — S. U. A. în agricultură

Pentru rezolvarea sarcinii sale economice fundamentale, U.R.S.S. trebuie să întrecă S.U.A. în ansamblu și pe cap de locuitor atât la producția industrială cât și la producția agricolă.

Dacă în domeniul industriei S.U.A. este cea mai înaintată putere capitalistă, în domeniul agriculturii S.U.A. rămâne în urma țărilor europene înaintate în ce privește intensitatea producției agricole, dar ocupă primul loc în lume în ce privește productivitatea muncii agricole, mecanizarea cultivării pământului și creșterii animalelor. Din acest punct de vedere întrecerea în domeniul agriculturii capătă pentru Uniunea Sovietică o însemnătate primordială.

Asemănarea dintre agricultura celor două state în ce privește varietatea culturilor și multilateralitatea creșterii animalelor, diversitatea condițiilor de sol, climatice și geografice, ușurează comparațiile în urmărirea întrecerii. Nu trebuie să uităm, însă, că condițiile climatice pentru cultura plantelor și creșterea animalelor sint cu mult mai favorabile în S.U.A. decât în Uniunea Sovietică.

La baza rezolvării cu succes a întrecerii dintre U.R.S.S. și S.U.A. în agricultură stă raportul dintre ritmul de dezvoltare a agriculturii celor două state. Acest raport este favorabil agriculturii sovietice. În timp ce în Uniunea Sovietică ritmul sporului mediu anual al producției agricole globale în perioada 1954—1957 a fost de 7,1%, în S.U.A. el a fost de numai 1,1%. Planul septenal de dezvoltare a U.R.S.S. pe anii 1959—1965 prevede un spor mediu anual de 8%, ceea ce va permite mărirea volumului producției agricole cu 70%. Având în vedere că nu există nici un motiv de slăbire a crizei agrare din S.U.A., în viitorii ani decalajul dintre ritmul dezvoltării agriculturii celor două state se va menține și poate chiar va crește.

Încă în 1957 agricultura sovietică a produs de 2 ori mai mult grâu și aproape de 3 ori mai multă sfeclă decât agricultura S.U.A., a depășit cantitatea de grăsimi animală, iar în 1958 a depășit Statele Unite și la producția de lapte. U.R.S.S. a produs de asemenea de peste 2 ori mai multă lână. Îndeplinirea cu succes a planului septenal va permite atingerea nivelului actual al producției agricole din S.U.A. iar în unele ramuri o depășire considerabilă, — la lapte de aproape 2 ori, la grăsimi animale de aproape 1,7 ori.

În ce privește producția calculată pe cap de locuitor, U.R.S.S. a depășit S.U.A. încă la începutul planului septenal la producția de lapte și grăsimi, urmând ca nivelul la producția de carne să fie atins în primii cinci ani ai planului septenal. Esențialul în rezolvarea principalelor probleme ale întrecerii dintre U.R.S.S. și S.U.A. în agricultură este producția de cereale pe cap de locuitor.

În ce privește grâul, Uniunea Sovietică a depășit de peste 2 ori producția pe cap de locuitor a Statelor Unite, urmând ca la producția globală de cereale acest nivel să fie atins în anii imediați următori după îndeplinirea planului septenal. Toate acestea arată că rezolvarea sarcinii economice fundamentale a U.R.S.S., nu este o problemă a unui viitor îndepărtat, ci o chestiune a practicii directe.

În ultimul timp economiștii burghezi din S.U.A. încearcă să slăbească impresia produsă în întreaga lume de creșterea impetuoasă a economiei Uniunii Sovietice. Astfel, în studiul Comisiei economice unite a Congresului S.U.A. intitulat: „Dezvoltarea economică a Uniunii Sovietice în comparație cu Statele Unite” se vorbește despre ritmul „încetinit” de creștere a agriculturii U.R.S.S. și chiar despre o pretinsă degradare a producției agricole.

Aceste absurdități sint însă dezmințite de fapte. Despre ce „ritm încetinit” poate fi vorba în condițiile în care în anii puterii sovietice producția de cartofi a sporit de aproape 4 ori, pe cind în S.U.A. a rămas la nivelul de acum 50 de ani; în aceeași perioadă, producția de bumbac fibre a Uniunii Sovietice a crescut de 6,4 ori, în timp ce producția din 1957 a S.U.A. se afla sub nivelul anilor 1909—1913? Despre ce „degradare a producției agricole” poate fi vorba în condițiile în care în anii puterii sovietice suprafața cultivată a crescut cu 76 milioane ha. în timp ce agricultura S.U.A. bate pasul pe loc sau înregistrează o creștere neînsemnată, întreruptă și oceașta în anumiți ani de reducerea suprafeței însămînțate?

Este suficient să amintim că îndeplinirea planului gigantic de valorificare a celor peste 36 milioane hectare de pământuri înțelenite a redat agriculturii sovietice o întindere aproximativ egală cu suprafața însămînțată a Angliei, R. F. Germane, Suediei, luate la un loc. Ca urmare a acestui fapt, poporul sovietic are posibilități largi în repartizarea mai efectivă a diferitelor ramuri ale agriculturii pe diferite zone ale țării. Valorificarea pământurilor înțelenite și extinderea suprafețelor cultivate se va înlăuntră și în timpul septenalului precum și după 1965 în regiunile unde există condiții pentru aceasta; baza creșterii producției agricole o va constitui însă creșterea producției la hectar.

Însemnătatea întrecerii între socialism și capitalism în domeniul producției agricole nu se limitează exclusiv la aspectul economic ci și la aspectul social. Într-adevăr, de relațiile de producție care domnesc în agricultură este indisolubil legată soarta țărănimii.

Istoria capitalismului în agricultură oferă nenumărate exemple din care reiese că fiecare pas făcut în domeniul progresului tehnic, al dezvoltării forțelor de producție și al creșterii productivității are ca rezultat inevitabil ruina succesivă a țăranilor muncitori și subordonarea tot mai mare a economiei țărănești monopolurilor capitaliste.

Îndeplinirea cu succes a planului cooperatist-leninist în Uniunea Sovietică precum și în celelalte țări socialiste a demonstrat superioritatea căii socialiste de dezvoltare a forțelor de producție în agricultură. Rezolvarea sarcinii economice fundamentale a U.R.S.S. în domeniul pro-

I. Ribcenko, șef mecanizator din Allat

ducției agricole va demonstra odată în plus capacitatea sistemului socialist de a asigura înflorirea agriculturii, bunăstarea poporului.

A. Onulescu

Muncitorul și istoria

Uzina „Karl Marx” din Leningrad este socotită leagănul construcției sovietice de mașini textile. Acum, mașinile fabricate de această uzină sînt cunoscute în toată lumea. Dar se înțelege, înainte de a intra în producția de serie, orice nouă mașină își face un stagiu în secția de experimentare. În clipa de față, în această secție ia naștere o mașină cu calități superioare după cum se spune: un agregat care va transforma kaprolactul, un produs obținut din cărbune, în fire extrem de fine pentru fabricarea ciorapilor de „mătase”. Printre cei care dau viață noului agregat se numără și... profesorul de istorie Alexandr Vasilievici Pavlov. Un profesor de istorie pune la punct o nouă mașină pentru industria textilă? Dar e foarte firesc: nu sînt nici doi ani de cînd Pavlov a absolvit o școală tehnică. Se vede așadar că e o istorie foarte recentă. Totuși, s-ar putea întreba cineva, de unde și pînă unde e Pavlov profes-

SEMNELE TIMPULUI

sor de istorie sau dacă este ce caută într-o uzină de mașini textile?

Oricum, lucrurile stau întocmai așa! Pavlov a avut din totdeauna o atitudine creatoare față de învățătură și muncă. Iar de pe băncile școlii elementare se simțea atras de istorie. Îl pasiona mai ales epoca lui Petru I, caracterizată printr-o neistovită febră a construcției și lucruri. Cînd se ducea la cinema să vadă vreun film care avea vreo legătură cu Petru I, îl vedea de cîteva ori la rînd, citea și recitarea romanului lui Alexei Tolstoi, iar la Ermitaj, fără să-i mai bage de seamă pe cei din jur, privea cu atenție colecția din vremurile lui Petru I. La școală, la cercul tinerilor istorici, a ținut un referat despre schimbările din vremea aceea.

După școala de șapte ani a intrat la o școală tehnică și a învățat lăcătușeria. Dar n-a abandonat pasiunea pentru istorie. Pentru succesele obținute la învățătură i s-a acordat o bursă mai mare și dreptul de a studia concomitent, prin corespondență, la Facultatea de istorie a Universității din Leningrad. Ceea ce a făcut, desigur, ca interesul pentru istorie al viitorului lăcătuș să crească și mai mult. Tot timpul liber și-l închina studiului. Și-a alcătuit o bibliotecă, care a ajuns repede să numere 600 de volume: cărți de istorie a diplomației, manuale și monografii ale unor istorici cunoscuți, lucrări ale clasicii marxism-leninismului.

Apoi, cînd lăcătușul Pavlov a terminat facultatea, și-a ales ca temă a lucrării de diplomă istoria uzinei în care lucra. Și cu multă sîrguință s-a apucat să-și scrie prima lucrare științifică. Direct din secția de experimentare pleca la Arhivele statului și la diverse biblioteci. Lăcătușul răsfoia cu răbdare filele îngălbenite de vreme, căutînd în ele suflul vieții din trecut al uzinei. Cîtea maldăre de cărți, ziare, reviste etc., colecționa amintiri de la muncitori bătrîni, martori ai unor evenimente istorice...

În lucrarea lui, Pavlov a descris trecutul uzinei, tradițiile ei revoluționare, situația muncitorilor și viața lor de fiecare zi. Lucrarea de diplomă i-a fost acceptată de Comisia de stat de pe lângă Universitate și astfel lăcătușul A. V. Pavlov de la uzina „Karl Marx” a căpătat titlul de profesor de istorie.

Dar nu și-a părăsit cea dintîi meserie.

Așa încît acum, lăcătușul Pavlov face și scrie în același timp istoria.

D. H.

O zi din viața lui TOLSTOI

Aici, în acest conac, care împreună cu parcul, livada, iazurile, pădurea, pășunea și luncile sale a devenit muzeu, și-a petrecut aproape șaiszeci de ani din viață marele Lev Tolstoi. Aici s-a născut și tot aici a fost înmormînat. Aici au fost concepute și așternute pe hîrtie cele mai multe din operele lui. Aici veneau de pretutindeni oaspeți care doreau să-l vadă pe genialul artist, și să-i împărtășească gândurile lor, să-i ceară sfatul. La Iasnaia Poliana soseau mii de scrisori din toate colțurile globului. Casa, cu pereții albi, cu un etaj și o terasă îngropată în vița de vie sălbatică, e înconjurată de copaci bătrîni. În fața intrării principale străjuiește un ulm înalt, rămuros.

Ne încălțăm cu pîslari, și intrăm în antreul țitil cu dulapuri de cărți și obiecte de vinătoare. Vinător pasionat în lînerete, Tolstoi a descris în multe opere scene luminoase, impresionante de vinătoare.

O scară de lemn duce la etaj, unde, în vestibul, se află o pendulă veche, cum părată încă de bunicul scriitorului. Toată mobila și lucrurile din casă sînt rînduite la fel ca în ultimele zile ale vieții lui Tolstoi.

În dreapta se află o sală, cea mai mare încăpere din casă, care servea în același timp de sufragerie și de odaie pentru oaspeți. În mijloc, o masă lungă cu farfuri pe ea. Pe pereți — portretele ale lui Tolstoi, ale soției, Sofia Andreevna, și ale fiicelor Tatiana și Maria. Tot aici se află și două pian. După cum se știe, Tolstoi era un pasionat iubitor de muzică. Era o vreme cînd cînta el însuși la pian.

Din sufragerie intrăm în cabinetul de lucru al scriitorului. La aceeași masă de lucru, care a rămas neschimbată toată viața, și-a făurit Tolstoi cele mai multe opere ale lui. Lîngă masă se află un divan acoperit cu o cuvertură neagră, pe care scriitorul obișnuia să se odihnească după lucru.

Lîngă birou se află dormitorul scriitorului, foarte modest mobilat: un pat de fier cu o noptieră, un lavoar, un scaun pliant, însoțitor nelipsit în cursul plimbărilor, și în cuier hainele lui Tolstoi.

Alături de dormitorul scriitorului e camera soției. Pereții sînt plini de fotografiile ale copiilor, nepoților, rudelor și

prietenilor. În această cameră s-a stins, în noiembrie 1910, în vîrstă de 75 de ani, Sofia Andreevna în urma unei pneumonii.

Cu puțin timp înainte de moarte, în toiu războiului civil, Iasnaia Poliana a fost vizitată de M. I. Kalinin, președintele Comitetului Executiv Central Unional. După doi ani, în vara anului 1921, printr-o hotărîre a Prezidiului acestui Comitet, Iasnaia Poliana a fost transformată în Casa-muzeu Tolstoi.

Tot la etaj se află camera pe care Tolstoi o numea în glumă „Cancelaria”. Aici erau bătute la mașină manuscrisele scriitorului, era triată corespondența.

Aici în această cameră a locuit, între 1907—1909 secretarul lui Tolstoi, N. Gusev, care acum e profesor și unul din cei mai buni cunoscători ai vieții și operei marelui scriitor. În 1910, a locuit aici un alt secretar al scriitorului — V. Bulgakov, care acum locuiește la Iasnaia Poliana și se ocupă de literatură.

La același etaj se află și celebra „cameră de sub cupolă”. În această încăpere izolată, unde nu răzbătea nici un zgomot, au fost create opere nemuritoare ca „Război și pace”, „Învieră”, „Sonata Kreutzer”, „Cadavrul viu”, „Stăpin și slugă”, „Părintele Serghei” și a.

De obicei, duminica, Casa-muzeu cunoaște un mare aflux de vizitatori. Grupurile de excursioniști se succed unul după altul. Viu elevi din Tula, studenți din Odesa, exploratori polari din gulful Tixi, colhoznicii din sate depărtate, muncitori, învățători, ingineri, soldați și ofițeri, oameni de știință, medici, artiști... Într-adevăr dragostea pentru Tolstoi, pentru neprețuita lui moștenire artistică este împărtășită de întreg poporul. În fiecare an Casa-muzeu Tolstoi este vizitată de aproape 100.000 de oameni.

În apropierea casei în care a locuit scriitorul se află un muzeu de literatură, cu multe obiecte. Acum o sută de ani, în această încăpere Tolstoi a organizat o școală pentru copiii de țărani din Iasnaia Poliana. Se știe că scriitorul s-a dedicat cu pasiune activității pedagogice.

În pădure, la un kilometru și jumătate de Muzeul literar, se află mormîntul lui Tolstoi. Scriitorul a lăsat cu lîmbă de moarte să fie înmormîntat lîngă drum, la marginea unei rișe. Pe mormîntul modest am găsit un mic buchet de flori de toamnă adus de elevii școlii din Iasnaia Poliana.

Către seară, împreună cu un grup de oaspeți sosiți din Moscova, am vizitat locurile pe unde îi plăcea să se plimbe lui Tolstoi. Am străbătut nenumărate potecuțe din pădure, admirînd slejarii seculari și teii cu coroane răsirate. Și cîrînd am ajuns la liziera pădurii de unde se vedea o cîmpie. Aici se află o bancă din lemn de mesteacăn, pe care se odihnea și uneori scria Tolstoi.

Apoi, am coborît pe o pantă dulce la fîntina de unde bea apă scriitorul, după care am ieșit în lunca Kalinov pe unde curge riulețul Voronka. Aici se scâldea de multe ori Tolstoi. În această luncă a cosit nu o dată cot la cot cu țărani. Munca fizică ocupa un loc important în viața scriitorului: acesta ara, cosea, tăia lemne, aducea apă, zidea sobe, lucra cîrme...

În ultimii ani ai vieții, Tolstoi se scula de obicei pe la opt, își dereteca singur odaia și apoi pleca să se plimbe prin livadă sau pădure. Această plimbare de dimineață, care dura o jumătate de oră — o oră, o făcea aproape întotdeauna singur. „Am aflat cu plăcere — i-a spus scriitorul, în 1905, lui A. Goldenweiser, pe atunci tînar muzician și acum profesor la Conservatorul din Moscova — că și Rousseau se scula de vreme și după o scurtă plimbare se așeza la masa de lucru. Dimineața ai mințea limpede. De multe ori, cele mai bune idei îți vin dimineața...”

După ce se întorcea de la plimbare, Tolstoi își lua corespondența pusă în ordine de secretar și se ducea în cabinet unde bea cafea și citea scrisorile. Apoi se apuca de lucru. De obicei în jurul orei două lua micul dejun, după care stătea de vorbă cu vizitatori și apoi făcea o plimbare călare prin împrejurimile pădurii. Acolo, în liniște și singurătate se gîndea la operele lui, la diverse articole, scrisori sau planuri noi de creație. Avea întotdeauna la el un carnetel în care-și făcea însemnări.

După ce se întorcea acasă se odihnea. La șase prînzea. I se pregătea în mod special o mîncare de legume căci Tolstoi era vegetarian. După masă rămînea în sufragerie, discuta cu oaspeții, juca șah sau asculta muzică. Așa cum arată în amintirile lui N. Gusev, lui Tolstoi „îi plăceau glumele, risul, îi plăcea să asculte snoave inofensive și să ridă cu un rîș molcom dar contaminant”. La nouă seara bea ceai împreună cu întreaga familie. Și se culca, la ora douăsprezece.

Așa își petrecea ziua către sfîrșitul vieții lui, cel care a creat nemuritoare epopee „Război și pace”.

Iasnaia Poliana, Mormîntul scriitorului

Oleg Dobrovolski

Anul 1959 a fost în Uniunea Sovietică un an care a deschis o nouă eră atât pe plan economic, cât și pe planul politicii interne și externe. Pe drept cuvânt, în U.R.S.S. anul 1959 este denumit anul „marilor victorii”. El a fost marcat de trei mari realizări în spațiul cosmic: lansarea rachetei spre Lună (ianuarie), care a devenit un satelit artificial al Soarelui, lansarea rachetei care a adus pe suprafața Lunii faniioanele cu stema de stat a Uniunii Sovietice (septembrie) și lansarea rachetei care a fotografiat partea invizibilă a satelitelui nostru natural (octombrie). Tot în cursul acestui an a pornit în prima sa cursă cel dintâi spărgător de gheață atomic din lume.

Anul acesta, este primul an al septenalului care-i va da puțința Uniunii Sovietice ca în decurs de 10-15 ani să ajungă din

urmă și să întrecă Statele Unite în ce privește producția pe cap de locuitor, devenind în felul acesta prima putere industrială din lume. El este totodată anul care marchează începutul „accelerării construcției societății comuniste” și trecerea treptată a funcțiilor statului, cum ar fi, de pildă, a poliției și justiției, în mâinile organelor obștești.

Dar, înainte de toate, anul 1959 este anul vizitei făcute de domnul Hrușciov în S.U.A., vizită care constituie începutul unor importante tratative dintre cele două mari puteri ale lumii, anul în care tema „coexistenței pașnice”, propusă de Uniunea Sovietică, tema întrecerii economice dintre sistemele capitalist și cel socialist ocupă pe ordinea de zi un loc extrem de important.

„Treburile noastre merg bine”

— a declarat domnul Hrușciov în mai multe discursuri ale sale, ținute în decursul anului 1959. Această formulare nu constituie propagandă, ea corespunde într-un totu realității. Economia sovietică a continuat să se dezvolte și, în primul rând, să se dezvolte pe plan industrial. Producția ei în acest domeniu a crescut cu 11-12 la sută, adică cu 3-4 la sută mai mult decât s-a planificat inițial. S-au construit multe uzine noi, alte uzine au fost modernizate, s-au deschis numeroase șantiere de construcție. Industria electronică și chimică se dezvoltă impetuos. Dacă anii 1956-1958 au fost anii deșelării pământurilor Kazahstanului și ale Siberiei de Vest, anul 1959 a pus începuturile unei largi mișcări de prospectare industrială a Siberiei Centrale și de Est.

Dacă producția agricolă n-a

putut atinge cifrele record ale anului 1958, mai cu seamă la recoltele de grâne, acest lucru se datorează exclusiv condițiilor meteorologice nefavorabile care au existat pe o parte a teritoriului U.R.S.S. În ciuda acestui fapt, productivitatea muncii în agricultură a sporit simțitor și în viața satului s-au produs schimbări serioase. Sistemul garantării unui salariu lunar începe să înlocuiască tot mai mult sistemul „zile-muncă”... S.M.T.-urile au dispărut, cedând locul stațiilor de reparații tehnice, iar mașinile au devenit proprietatea colhozurilor, care sînt conduse în prezent mai rațional și mai economic.

Creșterea productivității muncii a fost obiectivul principal al oamenilor de răspundere din economia sovietică. În general, dezvoltarea economiei în cursul anului 1959 a corespuns direc-

tivelor planului pe termen lung, a cărui primă etapă a fost anul 1959.

Dat fiind că nivelul de trai crește neconținut, o atenție tot mai mare se acordă în prezent produselor finite, calității și sortimentului mărfurilor. În iarna aceasta, în marile magazine din Moscova au fost puse în vânzare cu o reducere de cincizeci la sută mărfurile rămase nevândute din anii precedenți. Și, în sfârșit, spre marea satisfacție a oamenilor sovietici, în cursul acestui an s-au construit peste 2 milioane de apartamente.

Anul 1959 se mai caracterizează și prin importante evenimente petrecute pe plan intern: Congresul al XXI-lea, extraordinar, al P.C.U.S. a aprobat cifrele de control ale planului septenal pe anii 1959-1965; Plenara din iunie a Comitetului Central al P.C.U.S. și-a închinat lucrările accelerării progresului tehnic în industrie și construcții, iar Plenara Comitetului Central de la sfârșitul lunii decembrie a.c. își consacră în întregime lucrările problemelor agriculturii.

Congresul al III-lea al scriitorilor sovietici, care s-a ținut în luna mai, a fost un eveniment deosebit de important în viața intelectualilor din Uniunea Sovietică. El i-a chemat pe scriitori să manifeste mai mult curaj și mai multă inițiativă.

Congresul al 12-lea al sindicatelor sovietice ținut în martie anul acesta, a fost de asemenea o dovadă grăitoare a înviării vieții sindicale în U.R.S.S. printr-o participare mai activă a sindicatelor la conducerea întreprinderilor și la viața de toate zilele a oamenilor muncii sovietici. În cursul anului 1959 a mai avut loc și primul Congres al ziaristilor sovietici.

Pe de altă parte, s-au introdus modificări în codul penal și cel procedural, ceea ce contribuie la o garantare mai serioasă a securității cetățenilor și la lărgirea drepturilor de apărare...

În anul 1959 conducătorii sovietici au întreprins numeroase călătorii în străinătate. Domnul Hrușciov a trecut de șase ori granițele Uniunii Sovietice vizitând Germania (în martie), Albania (în mai), Polonia (în iulie), S.U.A. (în septembrie), Pekinul (în octombrie) și Ungaria (în decembrie). Exemplul lui a fost urmat, pe scară mai redusă, de Anastas Mikoian, care a vizitat S.U.A., Finlanda și Mexicul și de Frol Kozlov, care a venit în S.U.A. în preajma vizitei domnului Hrușciov.

Numeroși oameni de stat străini au vizitat la rândul lor Uniunea Sovietică. Fără îndoială că cele mai importante vizite, prin urmările pe care le-au avut a fost vizita lui Macmillan (în februarie) și a lui Nixon (în iulie). Dar nu trebuie să uităm nici faptul cu care a fost primit la Kremlin împăratul Etiopiei, Heile Selassie, acest „rege al regilor”, precum și numeroși alți conducători ai noilor state independente.

În anul 1959 Uniunea Sovietică a fost deosebit de activă în stabilirea unor noi legături economice și comerciale și în lărgirea legăturilor existente. Au fost semnate zeci de tratate comerciale. Dacă lăsăm la o parte întărirea legăturilor economice cu țările de democrație populară, trebuie să subliniem că cel mai important tratat a fost acela încheiat cu R.A.U. pentru construirea primei părți a barajului de la Assuan, apoi tratatele comerciale încheiate cu Irakul, Ceylonul, Sudanul, Nepalul, Etiopia, Indonezia, Brazilia etc. În afară de asta au mai fost lărgite relațiile economice cu Franța și Anglia.

Intr-un cuvânt, anul 1959 a fost anul unei activități sporite atât în interiorul țării, cât și în afara ei...

Acum se așteaptă întilnirile la cel mai înalt nivel. Președintele Eisenhower va vizita U.R.S.S., iar Hrușciov va veni în Franța.

Aci se construiesc rachete!

— Gata?

— Gata!

O apăsare pe buton și răsună explozia. O trimbă de flăcări se ridică spre înălțimi. Racheta argintie se îndreaptă vertiginos spre spații necunoscute: o nouă rachetă meteorologică a fost lansată în stratosferă. Ea poartă o aparatură care va spune oamenilor ce se petrece în straturile superioare ale atmosferei, în pragul Cosmosului.

S-au împlinit 10 ani de când în țara noastră a început explorarea stratosferei cu ajutorul rachetelor meteorologice. Cercetările au fost deosebit de intense în timpul Anului Geofizic Internațional. Dar ele continuă și acum, după terminarea programului de colaborare geofizică internațională. În acest scop s-au amenajat rampe de lansare nu numai pe uscat, dar și pe punțile unor vase expediționare.

În momentul de față, în apele din Extremul Orient navighează noul vas expediționar sovietic „A. I. Voikov”. Colaboratorii științifici ai Direcției generale de hidrometeorologie de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., au lansat de pe bordul vasului mai multe rachete meteorologice. În curând vasul meteorologic sovietic va ieși în Oceanul Pacific, unde urmează să continue cercetarea straturilor superioare ale atmosferei, în conformitate cu programul colaborării geofizice internaționale.

...O sală spațioasă. Aici se introduc aparatele științifice în capul rachetei metalice, care are forma unei țigări de foi.

Unul lângă altul se înșiră containere lunguiefe de formă cilindrică. Mai întâi ni se arată scheletele părții în care se așează aparatele. Apoi asistăm la operația de montare a pieselor pe aceste schelete. Iar atunci când toate aparatele sînt trainic îmbinate și legate prin sîrme electrice multicolore, containerul este introdus în corpul argintiu.

— Racheta noastră meteorologică va fi lansată în stratosferă — ne spune conducătorul lucrărilor, Konstantin Schultz. Aparatele instalate pe bordul rachetei stabilesc temperatura, presiunea și densitatea în straturile superioare ale atmosferei. Se fac măsurători atât în timpul zborului rachetei, cât și în timpul coborîrii containerului. Când racheta se află la mare înălțime, se dă comandă teleghidată mecanismului de desprindere. Capul rachetei se separă de rest și aterizează pe pământ cu ajutorul unei parașute. În acest timp, informațiile științifice sînt comunicate prin linia radiotelemetrică. Acest mic intrerupător conectează succesiv toate aparatele științifice la postul de radioemisie.

Intrerupătorul este mai mic decît un ceas deșteptător, dar reprezintă una din piesele cele mai importante. Montajul intrerupătorului este făcut de Aleksei Vasilievici Tișcenko, șeful unei brigăzi de muncă comunistă.

— La ce întreprinderi ați lucrat înainte, Aleksei Vasilievici?

— La uzina „Bolșevik” din Leningrad, la uzina „Baltiskoe” și la uzina de automobile din Moscova. Imi face o deosebită plăcere să muncesc într-o întreprindere unde prind viață ideile savanților, proiectanților și inginerilor noștri. Este bine că în țara noastră tehnica rachetelor a folosită în interesul științei și slujește scopurilor pașnice...

Capul rachetei se termină cu o săgeată lungă. În această săgeată sînt introduse manometre calorice pentru măsurarea presiunii în straturile superioare ale atmosferei, termometrele cu wolfram

pentru măsurarea temperaturii și ansamblul de bolometre cu ajutorul cărora se stabilește intensitatea radiației solare. Mai jos, în container, se află blocul de alimentare și postul de radioemisie. Virful rachetei este acoperit cu o carcasă specială, care face ca termometrele să nu se desprindă în timp ce racheta străbate straturile superioare ale atmosferei. Printr-un semnal primit de pe bordul rachetei această carcasă se deschide și cade pe pământ.

Stăm de vorbă cu conducătorul lucrărilor

— Radiotehnica mă pasiona încă din școală — ne spune el. Sub conducerea unor pedagogi experimentați de la Stațiunea centrală a tinerilor tehnicieni, am proiectat și am montat aparate de radiorecepție, la început simple, apoi din ce în ce mai complicate. Acest lucru m-a ajutat să-mi aleg profesiunea. Acum sînt inginer proiectant.

...Montajul rachetei s-a terminat. Ea nu este însă transportată imediat la rampa de lansare. În terminologia marină există termenul „viabilitate”, care înseamnă capacitatea vasului de a nu se ineca. Și aparatura meteorologică este încercată pentru a se verifica „viabilitatea” ei.

Maistrul de control Aleksandr Sîsoev pune în funcțiune bancul de vibrații. Pe el este fixat capul rachetei. Instalația produce zeci de vibrații pe secundă. Solicitarea la care sînt supuse aparatele este uriașă. Vibrații și solicitări similare se produc la lansarea rachetei, apoi în timpul zborului ei.

Bancul de vibrații a fost oprit. A trecut oare racheta examenul? Pentru a căpăta răspuns la această întrebare am trecut în laboratorul de radiotelemetrie. În clipa în care Leonid Mihailovici Vinogradov, tehnicianul șef al laboratorului, a fost înștiințat că aparatul de radioemisie al rachetei a fost pus în funcțiune, el și-a acordat aparatul de recepție pe respectiva lungime de undă.

În micul difuzor răsună semnale nu prea puternice, dar clare.

După citva timp, în eter vor răsună din nou semnale. De data aceasta, racheta meteorologică

Atenție, racheta!

va fi în plin zbor. Cu ajutorul rachetelor meteorologice, minunate mijloace de cercetare a stratosferei, oamenii de știință obțin date prețioase despre structura paturilor superioare ale atmosferei și despre fenomenele fizice care se produc acolo.

Drum

In Pamir — unde șoferul este

pe acoperiș

stră? Șoseaua din Pamir e accesibilă circulației timp de șase luni pe an. În aceste luni trebuie să aducem tovarășilor din Pamir tot ce au nevoie pe un an întreg, deoarece în timpul iernii transportul fiecărei tone costă o avere.

În primii ani am transportat numai țesături de bumbac, gaz, sare și chibrituri. Acum, însă, ducem de toate: excavatoare și hăinuțe pentru copii, biscuiți și penicilină, material sportiv și carbune. De altfel, în curând transportul cărbunelui va deveni de domeniul trecutului, deoarece și în Pamir s-au descoperit zăcăminte de cărbuni.

În 1948 s-au transportat 3.000 de tone de încărcături, iar anul acesta volumul transporturilor s-a urcat la 29.000 tone. Au început să sosească însemnate cantități de produse petrolifere. Transportăm ardezie, cherestea, ciment. În tot Pamirul se desfășoară lucrări de construcție. Se înalță școli, spitale, cluburi. În loc de 3 curse pe lună, șoferii noștri fac în prezent 5-6 curse.

Cam asta ar fi totul. Miine, când o să porniți, o să vedeți singur cum stau lucrurile. Drum bun! — îmi ură Serghienko, stringându-mi mina.

Era o vreme neobișnuit de călduroasă pentru luna octombrie. O autostropitoare înainta agale spălând praful de pe drum cu șuvoaie de apă. Așezați la umbră, cițiva uzbeki bătrâni beau ceai verde, pahar după pahar. Dar șoferii care se pregăteau să plece în cursă îndesau cu grijă sub pernele mașinii păturii groase și haine vătuite.

Dimineața, am fost trezit de duduțul motoarelor: primele mașini părăseau autobaza. După câteva minute a pornit și camionul nostru folosit pentru transportul materialului lemnos.

La volan se afla tânărul uzbek Guliam Ergașev. Înainte, Guliam lucrase ca tractorist la S.M.T. din Oș și nu a fost mai departe de 10 km de centrul regional. Dar de 8 ani de când a învățat meseria de șofer străbate trecătorile situate la 4.000 de metri deasupra norilor și face viraje scurte pe serpentinele amețitoare.

„Panglica netedă a șoselei se întinde cât vezi cu ochii. Indicatorul de viteză arată 60 de km pe oră. Și când te gindești că în urmă cu vreo 70 de ani pe aici nu șerpuia decât o cărare pe care nu se încumetau decât animale de povară! Mici tăblițe așezate pe cornișe uriașe avertizau: „Călătorule, bagă de seamă! Tu ești aici ca lacrima pe geană”. La sfârșitul secolului al XIX-lea geniștii ruși au amenajat un drum pentru căruțe, iar din 1934 au început să circule aici automobilele.

„Dar iată că asfaltul s-a terminat și începe urcușul spre prima trecătoare.

Drumul trece adesea pe margine de stîncă. Blocuri uriașe de mii de tone atîrnă deasupra cabinei șoferului pîrînd că sînt gata-gata să se prăbușească. În Caucaz oamenii spuneau de mult cînd treceau pe sub un astfel de bloc: „Doamne, ferește-mă de primejdie”. În Pamir există trecători situate deasupra norilor, aproape la aceeași înălțime ca Elbrusul. Aici regulile de circulație nu sînt stabilite de inscripțiile auto, ci există le-

gea nescrisă a șoferilor căreia trebuie să i se supună toți. Dacă mergi cu autocamionul gol și-ți vine în față o mașină încărcată, trebuie să te dai spre marginea prăpastiei în așa fel încît celălalt să treacă aproape lipindu-se de stînci. Astfel ești mai sigur că drumul înmuat de ploii nu va începe să se prăbușească sub greutatea tonajului lui.

Indicatoarele nu prea sînt variate: „Mergi încet!”, „Frînează!”, „Dincolo de stîncă aceasta începe o curbă periculoasă!”, „Șofer, fii atent!”, „Claxonează!”, „Atenție, șofer: urmează o serpentină primejdioasă!”. O mică neatenție la volan și poți să zbori în prăpastie. Iată și o tăbliță roșie: „Atenție, grohotiș”. Trebuie să te uiți în sus, să vezi dacă totul e în ordine, dacă nu cumva se prăbușesc blocurile de piatră roasă de vreme și de vînt.

Coboram de la trecătoarea Kizilart aproape fără a

mi
De
șof
înc
Dî
tre
tru
zi.
n-
I
cei
ce
mu
niț
str
ati
Ac

Cînd am sosit cu avionul la Oș, n-am găsit nici o cameră la hotel, așa că mi-am petrecut noaptea în biroul organizatorului de partid de la trustul de transporturi-auto din Pamir. Prin fața clădirii treceau neincetat mașini. Vuietul motoarelor se intensifica mereu pînă cînd geamurile de la ferestre începeau să vibreze. Lumina farurilor pătrundea în odaie, se tîra încet pe pereți și atunci umbrele plopilor piramidali se conturau clar pe perdele. Chiar și noaptea pe drumul Pamirului circulația e intensă!

Aflînd că am de gînd să plec la Horog, niște prieteni din Stalinabad originari din regiunea Pamirului mi-au spus pe un ton categoric:

— Să nu începi cu Horog, ci cu Oș! Pamirul e de neconceput fără șoferi. Caută să i cunoști...

Chiar la sfîrșitul primei zile petrecute la Oș știam despre drumul Oș-Horog că e singura șosea din U.R.S.S. unde se resimte lipsa de oxigen; că primele două autocamioane au străbătut șoseaua Pamirului în iulie 1931, că astăzi trustul are sute de autocamioane pentru transportat buștenilor, autocisterne și autocamioane obișnuite; că de aproape 30 de ani „oșii” Pamirului — Mihail Panicikin, Ilias Miftahudinov, Vasili Savițki și Iakov Suhodolski circula pe drumurile grele de munte.

Am dorit să stau de vorbă mai întîi cu șeful autobazei. Zădarnic am rătăcit însă printre autocisterne și remorci, zădarnic am bîgat capul pe fereastra biroului dispecerului și am umblat prin ateliere. Vladimir Alekseevici Serghienko, șeful autobazei, face parte dintre oamenii pe care e greu să-i găsești într-un loc. În cele din urmă l-am descoperit cu totul intimplător în... propriul său birou, unde, după cum mi-au spus șoferii intrase cu zece minute înainte. E un om voinic, nu prea tînăr, care a consacrat peste 20 de ani transportului auto din Pamir.

— Ce aș putea să vă povestesc despre munca no-

AURORA

BOREALĂ

În fiecare noapte strălucește deasupra noastră aurora boreală. E o lumină ciudată, care seamănă cu sfîrșitul unei iluminări de sărbătoare, după ce focurile de artificii s-au stins și bolta cerului este brăzdată de lumînile reflectoarelor. Dar asta se petrece departe de aici, la noi, în patrie... Aici nu strălucește decât aurora boreală.

Predominantă e culoarea verde. Uneori, însă, întregul spectru răsare și se stinge undeva în aerul înghețat, dincolo de Steaua polară. E greu de crezut că în epoca noastră în care s-a reușit fotografierea părții invizibile a Lunii nu s-a descoperit încă taina aurorei boreale. De altfel și mai ciudat este că uneori oamenii cunosc mai puțin regiuni apropiate decît partea invizibilă a Lunii.

Regiunea Murmansk și fiulke (regiunea) Finmark sînt vecine, dar norvegienii cu care stau de vorbă pun unele întrebări care dovedesc că ei nu cunosc deloc viața noastră. Ca să fie drept, trebuie să adaug că norvegienii doresc din toată inima să afle cît mai multe despre Uniunea Sovietică. Am simțit în mod deosebit acest lucru cînd am pătruns în labirintul de stînci și fiorduri, călătorind cu automobilele și cu vaporul prin Norvegia de nord.

Înainte de a începe călătoria, s-a înmînat fiecărui membru al delegației sovietice cite o hartă a provinciei Finmark. Harta purta inscripția: „Întocmită în 1907”. Insoțitorii noștri nu puteau deloc să priceapă mirarea noastră.

— Iată de ce, prieteni... Noi am invitat o delegație norvegiană la Murmansk pe bază de reciprocitate: vă vom primi la fel cum ne-ați primit voi, cu

aceeași ospitalitate vă vom arăta tot ce vreți să vedeți. Un singur lucru n-o să vă putem în nici un caz pune la dispoziție: o hartă întocmită în 1907. Pe o astfel de hartă n-ar exista nici Murmansk, nici Kirovsk, nici Moncegoršk... Cît privește orașul comsomolist Zapoliarnii, acesta nu figurează probabil nici pe hărțile întocmite anul trecut. La drept vorbind, pe o hartă veche peninsula Kola figurează ca un deșert alb.

Aflînd despre toate acestea, norvegienii se miră: „Nu se poate!”

Timpul a corectat și harta norvegiană. Multe cătune au dispărut, a rămas doar numele lor. Datorită minelor de fier, localitatea Kirkenes, notată pe hartă cu litere minuscule, s-a dezvoltat simțitor; exploătarile de șisturi bituminose au contribuit ca satul Alta să devină oraș. Înainte, în acest ținut se putea ajunge numai pe mare, dar acum s-au croit șosele printre stînci iar peste riurile șerpuitoare au fost aruncate poduri zvelte, argintii.

Gonim pe una din aceste șosele spre interiorul regiunii Finmark. Din loc în loc se zăresc în văi ferme singuratiche spre care se întind firele electrice. Porțile ferme'or sînt împodobite cu coarne de ren. Pe zidurile colorate ale case'or piei de ren sînt întinse la uscat. Dar în tot cursul călătoriei nu ne-a fost dat să vedem nici un ren viu: în această perioadă a anului laponii pleacă cu turmele în interiorul continentului. În schimb, poți vedea vulpi argintii cite vrei. Spre norocul lor, acum, în epoca nylonului, ele au devenit demodate și acum dau tircoale gospodăriilor, adîlmecînd vreo găină rătăcită.

Șoseaua croită în stîncă mai mare parte de rilor. În stînga se înalță o piatră, iar în dreapta se înalță o stîncă. De pe stînci se pot auzi susururi sub crustă. În loc, pe șosea, ghiular avertizează: „Atenție, ghețuri”. Iată și o altă inscripție de granit, cineva a cîntărit-o și a scris: „Kolea”. Literale se distingeau acoperite de mușchi.

În timpul celui de

un repc

mondial, fasciștii au traversat Europa într-un uriaș zvon de război. Prietenii și norvegienii se întăreau grele ale ocupației, suferind de foame și frig. Norvegienii au rămas în meniul sovietic căzuți la mișcarea norvegiană participat și mulți Kolonimi. De cele mai multe ori nu cunosc numele acestor oameni dar își amintesc cătunele de pescari de lumii am fost rugați să scriem în cărțile noastre „Lusuf din Asia”. Prietenii noștri au rămas în țara noastră.

Dar cum stau lucrurile în prezent? Guvernatorul Peder Kononov, președintele comitetului al sovietului republican, au stabilit un plan va

personaj temerar

Lumi

Guliam făcea viraje brusce, periculoase. Consideră că în asemenea împrejurări să se contopească cu volanul, să stea cordare. Dar Guliam era foarte calm. Răsucea ușor volanul și roțile mașinii la câțiva centimetri de prăpastie. Pen- trista era o muncă obișnuită, de zi cu zi de cind străbate drumurile Pamirului un accident.

mi-am dat seama de ce șoferii în- admiși pe drumurile Pamirului. An- nă că pe miile de kilometri de dru- nu pot fi înținși tineri. Sint tineri ve- le de reparații ale trustului, care au erii experimentați o distanță poate tot cea de la Moscova la Vladivostok. osc fiecare curbă la fel de bine ca și

șoferii pe care vîrsta i-a făcut înțelepți. O astfel de brigadă de tineri circulă acum pe drumurile Pamiru- lui. Tinerii luptă pentru înaltul titlu de brigadă a muncii comuniste.

Am coborît în valea Muzkolului. Se întuneca. Dru- mul era mohorit, monoton. Kilometri în șir, pînă la dea- lurile stincoase ce se ridicau la orizont, se întindea un șes pietros, lipsit de viață. Cît cuprindea privirea nici un tufiș, nici o floare, doar piatră, piatră, piatră... Geologii au denumit aceste locuri peisaj lunar.

Departe în urma noastră a rămas piscul Lenia ; un- deva în dreapta, ascuns de munții din apropiere, se află piscul Ofișterilor sovietici, iar în zare se in- trevîd virfurile înghețate ale Hindukușului. Am coborît parcă într-o groapă uriașă. Numai că fundul acestei gropi se află la peste 3.000 de metri deasupra nive- lului mării !

Suflă un vînt înghețat. Piraiele și băltoacele s-au acoperit cu un strat de gheață subțire. Grănicerii pe care îi întilnim în drum poartă scurte îmblănițe.

Am ajuns pe întuneric la locul alpin Kara Kul. Bezna nopții ascunsese cu totul dealurile, cerul și pămîntul. Numai farurile făceau să opără de sub roți cite o porțiune de drum pietruit. La un moment dat a dis- părut și drumul. Mașina străbătea acum un deșert ne- umblat cu bolovani neteziși de ghețari. Guliam părăsi drumul și stîrse farurile :

— Să ne odihnim puțin — spuse el și lăsînd capul pe volan adormi într-o clipă.

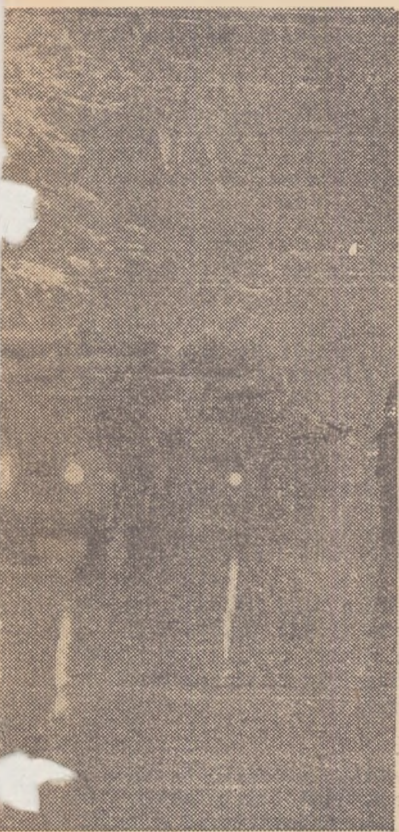
M-am uitat la ceas. Ne aflam pe drum de 20 de ore. Motorul oprit nu mai încălzea. Am închis complet gea- mul lateral, dar frigul continua să pătrundă în cabină. Rînd pe rînd, am îmbrăcat flaneaua, apoi paltonul.

Deasupra noastră se întindea un cer negru albă- strui pe care stelele străluceau puternic. În Rusia ste- lele strălucesc astfel iarna, prevestind un ger nemilos. Dar cum or fi trăind oamenii aici în ianuarie sau fe- bruarie ?

Undeva, lingă Sari-Taș, printre dealurile posace, pîr- jolite de soare se înalță un monument singuratec, o modestă piramidă de piatră vîruiată. Timpul, ploaia și vîntul au șters inscripția funerară, dacă a existat vreodată. Șoferii știu însă că aici este înmormintat un in- giner sau un maistru rutier, — unul dintre primii con- structorii ai drumului din Pamir. El a aruncat în aer stîncile și s-a cățărat prin locuri de netrecut, alegînd linia șoselei. Așa cum un grădinar bun cunoaște fie- care copăcel din grădina sa, el cunoștea aici fiecare canton. A muncit mult pînă s-a construit șoseaua, pînă au putut trece primele mașini. Și iată că, în sfîrșit, dinspre dealurile din apropiere a răsunat duduit de motoare. Pe aceste meleaguri sălbătice, neumblate a apărut prima camionetă de o tonă și jumătate ! Bă- trîrul constructor de drumuri a ridicat mîna în semn de salut, dar în aceeași clipă s-a prăbușit răpus de un atac de inimă.

Poate că e o legendă, dar ca orice legendă își are și ea rădăcinile în viață...

E. Gortinski

tre cele două regiuni învecinate. Anul acesta, în timpul festivalului mondial, pe stîncile fiordului Varanger s-a desfășurat un festival în miniatură. Într-o at- mosferă de prietenie și voioșie s-au în- tilnit aici tineri din Suedia, Norvegia, Finlanda și Uniunea Sovietică. O echipă artistică de amatori din Murmansk a dat spectacole în provincia Finmark. O orchestră din orașul Vardø a venit cu vaporul la Murmansk într-o vizită de răspuns. Diferite echipe sportive și-au făcut vizite reciproce.

E. DOLMATOVSKI

Din delegația noastră face parte și Vsevolod Kireev, dintr-o familie de pes- cari din tată în fiu. În prezent el de- ține o muncă de răspundere în consiliul economiei naționale din Murmansk. Nu- mele lui Kireev devenise vestit în tim- pul războiului ca unul care a atacat cu un vas de pescuit un submarin inamic, scufundîndu-l.

Cînd am ajuns într-un mic golf, Ki- reev ne-a dus pe vasul „Haakon al VII-lea” care se intitulează, mîndru, crucișător de salvare. Nu de mult, acest vas a venit în ajutorul unei nave de pescuit a consiliului economiei naționale din Murmansk. În timpul unei furtuni, vasul a remorcat nava pînă-n port.

În numele consiliului economiei na- ționale, Kireev strînge cu căldură mîna căpitanului. Căpitanul, pe care s-ar cu- veni să-l cheme mai curînd urs de mare,

decît lup, nu știe ce este un consiliu al economiei naționale, dar în schimb cunoaște bine valoarea unei vigoaroase stringeri de mînă a unui marinar. Ki- reev ne duce mai departe. S-a înțeles cu primarul să mai vizităm o fabrică de sălînă de pește, cheiurile unde se recep- ționează peștele și o fabrică de conge- lare a peștelui. Aceasta din urmă este o întreprindere excelent utilată. Pesca- rul sovietic se arată entuziasmat de or- dina și curățenia care domnesc aici și notează într-una. Într-o sală luminoasă el povestește norvegienilor cum se fa- brică la noi fileurile de pește.

„Mașinile le-am instalați chiar pe nave. Fileul nu se mai prepară pe țîrm, ci în larg, din peștele cel mai proas- păt”. Acum e rîndul inginerului norve- gian să noteze. Da, avem ce învăța unii de la alții !

Însoțitorul nostru, arhitectul Troid Danke, ne-a încredințat cîteva dosare voluminoase, cuprinzînd proiecte de case și clădiri publice, pe care ne-a ru- gat să le predăm arhitecților din Murmansk. Poate că o să le prindă bine ! Pretutîndeni am constatat dorin- ța de a stabili legături mai strînse cu Nordul sovietic și ne-am convins că lo- citorii din nordul Norvegiei au față de noi o atitudine prietenească.

Însoțitorii noștri doreau foarte mult să ne arate punctul cel mai nordic al Europei — Capul Nord. Din fericire, șo- seaua nu era încă blocată de troiene și ne-am îndreptat într-acolo cu automobi- lele printr-un deșert de granit, presă- rat de lacuri și acoperit în mod neuni- form de zăpadă și gheață.

Am ajuns în amurg. În această pe- rioadă a anului, locul acesta este pus-

Olinga și Dingelhoff — două familii olandeze care și-au găsit fericirea în Uniunea Sovietică.

Familia Olinga

În familia lui Ruwen Olinga, emi- grarea în țări îndepărtate a devenit lucru obișnuit. Unul din frați, Franș, s-a hotărît să părăsească Olanda pen- tru a pleca în Australia. Poate că acolo, — și-a zis — ca muncitor con- structor, va reuși să găsească de lu- crul Ceilalți doi frați, Karel și Haj au emigrat și ei în Canada. Și iată că și Ruwen, mezinul, fierar de meserie, în fața perspectivei de a-și pe- trece iarna ca șomer, a hotărît să-și părăsească țara.

— Încă un „Olandez zburător” ! a clătînat cu amărăciune din cap tatăl lui, cînd a aflat vestea. Ruwen inten- ționa să emigreze în țara de baștină a Oxanei, soția lui...

Oxana e originară din Uniunea So- vietică. În urmă cu 18 ani, un fascist, amenințînd-o c-o ucide dacă se mai încapăținează să repete „Nu, nu vreau să plec!” i-a dat brînci într-un vagon de vite. În vagon mai fuseseră înghețușiși alți șaptezeci de tineri u- crainenii care abia de-și mai trăgeau sufletul.

Așa a ajuns Oxana în lagărele de concentrare naziste, pentru a deveni, alături de mulți alți sovietici, sclavul industrișilor sau marilor latifundia- ri nemți. În lagărul din Essen, l-a înțil- nit însă pe Ruwen pe care fasciștii îl aduseseră tocmai din Olanda ocupată și, între cei doi tineri, ajunși aici din două părți opuse ale lumii, dragostea s-a arătat a fi cel mai bun interpret.

După război, tînăra familie Olinga a fost repatriată din zona apuseană în Olanda, la Groning, unde Ruwen își petrecuse copilăria. În cursul ace- luiasi an, tînăra soție a dat naștere unei fetițe, Anita. Iar după unspreze- ce ani familia număra zece copii : cinci fete și cinci băieți. Ce să te faci cu o familie atît de numeroasă cînd în fiecare iarnă șomezi ? De altfel, nici vara Ruwen nu reușea să găsească

întotdeauna de lucru. Deși fierar cali- ficat, adeseori era nevoit să accepte orice muncă întimplătoare. Și atunci îl făcea ba pe comisionarul într-o pră- vălioară, ba pe josheul, ba...

Și iată că visul, care de atîtea ori o îmbărbătase pe Oxana atunci cînd își adormea și-și trezea copiii sau cînd le servea prinzul sărăcăcios, s-a realizat.

Patria a primit-o pe Oxana și fa- milia ei ca pe niște rude apropiate cu care-ți împarți frățește și grijile și bucuriile. Ruwen și-a exprimat dorin- ța să lucreze la construcția hidrocentra- lei de la Stalingrad. Acolo li s-a pus la dispoziție tot ce putea oferi mai bun uriașul șantier în acea epo- că: o mică locuință, mobilierul tre- buincios, ba chiar și vesela. Dar de îndată ce lucrul a devenit posibil, fa- milia Olinga a fost instalată într-un apartament cu cinci camere, cu tot confortul modern. De trei ani de cînd se află la Voljski, Ruwen a lucrat me- reu în specialitatea lui — fierăria. În fiecare lună Oxana primește o aloca- ție în bani pentru copii. Cei mai mari urmează gratuit cursurile școlii, iar cei mai mici, grădinița de copii. În fiecare vară comitetul sindical al șan- tierului îi trimite la țară, la aer cu- rat.

Seara, după ce adorm copiii, Oxa- na, femeie încă tînără, elegantă și bine dispusă, iese însoțită de soțul ei pentru a se duce la vreo reuniune, la cinema sau la club sau, pur și simplu pentru a-și vizita prietenii mai vechi sau mai noi. La hidrocentrală mai lu- crează și alți olandezi: Ekaterina și Albert Dingelhoff și cei trei copii ai lor, a căror poveste nu se deosebește prea mult de a soților Olinga. Deal- țel, ei au sosit cam în același timp la Voljski.

A. Hmelnițkaia

ne ducă spre ultimul punct al călătoriei noastre.

Aflînd că pe navă se află o delegație sovietică, căpitanul ordonă să se recep- ționeze postul de radio Moscova. Pri- veam jocul de culori al aurorei boreale și ascultam cuvîntele crainicului, atît de scumpe nouă. Vorbea despre recoltatul bumbacului în Turkmenia, despre suc- cesele constructorilor hidrocentralei din Stalingrad, tot lucruri care acasă par obișnuite, dar care te emoționează ne- spus atunci cînd ești departe.

Ultima seară am petrecut-o la o adu- nare a asociației „Norvegia-U.R.S.S.”. Adunarea s-a ținut într-o sală închi- riată cu bani adunați chiar pe loc, cu ajutorul unei loterii. Pescari și mineri cu soțiile alături și cu copiii pe ge- nunchi ședeau la măsute, bînd cafea și ascultînd ceea ce le povesteam despre țara mea. Era în ajunul aniversării lui Octombrie. La plecare, un bătrîn cu o față cu trăsături mari mi-a spus : „Mîi- ne, la voi e sărbătoare. O să ne ducem și noi la graniță. Acolo se află o stîncă înalță de pe care se vede orașul vostru. Vom privi luminația și vom asculta cîntecele...”

În timp ce ne întorceam din Norve- gia am văzut prin vîrtejurile viscolului luminile orașului construit de consomo- liști pe stînci de granit, dincolo de cer- cul polar. Luminile făceau ca fulgii mari de zăpadă să pară incandescenti. Norii joși reflectau aceste raze și ast- fel lumina se zărea pînă departe, de- parte.

In lumea științei și tehnicii. — Se lucrează la microfilmare.

Contabilitatea în secolul ciberneticii

O sală imensă scaldată în lumina feerică a tuburilor fluorescente. Pe stelaje uriașe sînt aliniate nenumărate aparate și dispozitive. În mijlocul încăperii, la un pupitru de comandă cu butonuri de semnalizare în diferite culori, cu ecrane de televiziune și cu numeroase butoane lucrează un singur om, dispecherul.

Ne aflăm în secția mașinilor electronice de calcul și de analiză economică a unui gigantic trust metalurgic din Moscova care coordonează zeci de întreprinderi din toate regiunile Uniunii Sovietice. În fiecare clipă sosesc aci prin cablu telefonic sau pe calea undelor rapoarte de producție, cereri de materiale, informații economice, extrase de conturi, bilanțuri, scrisori de virament etc., etc.

Fiecare raport, cont, bilanț, dare de seamă, scrisoare sau proces-verbal este citit în câteva fracțiuni de secundă de minusculii electroni. Conținutul lor este imediat prelucrat după sute de criterii și informațiile îndrumate spre memorii specializate pe resoarte, adevărate... dosare electronice.

Iată, chiar acum, o uzină din îndepărtata Siberie solicită printr-o radiogramă 100 de autocamioane de diverse tipuri. Creierul electronic îndrumă cererea spre „resortul plan”, o altă secțiune a acestei stațiuni. După ce acest resort se consultă timp de 5 secunde cu numeroase alte resoarte și obține avizele respective, mașina emite peste alte 15 secunde, prin radio, următorul răspuns: „Vă trimitem imediat 80 de autocamioane. Pentru restul de 20, care nu au fost planificate, vă veți adresa centralei Novosibirsk. Am și transmis dispozițiunile”.

Apoi mașina contabilizează valoarea autocamioanelor ce vor fi expediate, încarcă cu suma respectivă contul uzinei din Siberia, scade numărul de mașini din stocul existent, completează statisticile și diagramele, trece în raportul zilnic către conducere operația efectuată etc. Și toate aceste operațiuni sînt executate în mai puțin de un minut!

Un vis pe cale de înlăptuire

Este adevărat, o asemenea centrală electronică încă nu există în realitate. Dar la recenta conferință unională de matematică calculatorie și tehnică calculului de la Moscova, prof. Aleksei Leapunov, vicepreședintele Consiliului științific pentru cibernetica al Academiei de Științe a U.R.S.S., o somnitate în materie, a expus un vast plan de automatizare a conducerii economiei naționale a Uniunii Sovietice.

Acest plan ingenios elaborat de un consiliu condus de acad. A. Berg, cunoscut specialist în mașini de calcul, ne arată că nu este departe ziua cînd astfel de centrale electronice vor lua ființă, pentru a-și scuti pe om de o muncă birocratică, canalizîndu-i energia spre preocupări mai utile. Dar se pune întrebarea: este posibilă crearea unor mașini electronice care să compare între ele un număr uriaș de soluții și să aleagă dintre toate pe cea mai bună?

Da, crearea unor astfel de mașini este posibilă! Să luăm, spre exemplu, o mașină electronică aritmetică cu cinci elemente caracteristice. Iată cum funcționează o astfel de mașină: cu ajutorul dispozitivelor de intrare — cartoteci perforate, benzi magnetice, pelicule fotografice etc. se introduc în mașină atît datele numerice inițiale ale calculului cît și programul de calcul. Aceste date precum și rezultatele intermediare și cele definitive de calcul sînt păstrate în compartimentele de „memorie”. Apoi intră în funcțiune dispozitivele aritmetice și logice ale mașinii care, folosind cele patru opera-

țiuni aritmetice elementare, efectuează operațiunea de selecție, alegînd din mai multe variante soluția cea mai bună și introducînd chiar unele modificări programului impus. Apoi intervin dispozitivele de ieșire. Acestea înregistrează rezultatele obținute în urma efectuării calculului fie pe bandă magnetică, fie la mașina de scris, fie sub formă grafică.

Potrivit planului expus de prof. A. Leapunov, prima etapă în vederea automatizării conducerii economiei naționale a U.R.S.S. o va constitui folosirea în marile întreprinderi și instituții a unor mașini electronice de calcul, precum și a unor mașini specializate pentru efectuarea de analize economice. Deosebit de interesant este că în această etapă se vor înființa întreprinderi și instituții experimentale în care procesele de conducere vor fi complet automatizate.

În cea de a doua etapă, va fi realizat un sistem parțial de conducere automatizată pentru anumite departamente în regiuni limitate. Este vorba în primul rînd de Banca de Stat, Direcția centrală de statistică, transporturile, telecomunicațiile, serviciul meteorologic și altele.

Perspectivile deschise de înlăptuirea acestui plan sînt extrem de vaste. Automatizarea funcțiilor administrative și de conducere va permite să se înlocuiască corespondența între instituții, care necesită mult timp, prin comunicații prin telefon, telegraf și televiziune cu înregistrarea automată a informațiilor primite și prelucrarea lor la mașini electronice numerice. Toate informațiile economice recepționate se vor păstra în dispozitive speciale de memorare

Ing. Ion Suceveanu

La Institutul pentru Arctica și Antarctica se fac ultimele pregătiri în vederea celei de a cincea expediții spre Antarctica. În clișeu: Se controlează măștile de protecție împotriva temperaturilor joase.

microscop

● Pe zi ce trece, masele plastice își găsesc o întrebuințare tot mai largă în industria sovietică, înlocuind cu succes metalele. De curînd, o uzină constructoare de mașini din U.R.S.S. a început să fabrice primele strunguri din material plastic. S-a constatat că noile strunguri sînt mult mai rezistente decît cele metalice și că pot dezvolta o viteză de lucru mult mai mare. Costul construcției și exploatarea strungurilor din polimeri este mai redus decît cel al strungurilor obișnuite.

O altă uzină sovietică a început să producă rulmenți din masă plastică. Este interesant de știut că acești rulmenți au proprietatea de a absorbi vibrațiile, că sînt mult mai ușori și mai ieftini decît cei de oțel și că n-au nevoie de ungere. Singura „unsoare” pe care o folosesc din cînd în cînd este... apa.

● „Pădurile” de sonde, această podoabă și mîndrie a oricărei regiuni petrolifere, vor dispărea... Într-adevăr, costisitorii uriași de metal care populează terenurile de exploatare petrolifere nu au altă sarcină decît aceea de a-i ajuta pe petroliști să restabilească din cînd în cînd puțurile de foraj, în tot restul timpului rămînînd inutilizabili.

Pentru a remedia această situație, uzina de reparații metalice din Groznî a proiectat și construit un turn telescopic mobil calculat pentru o sarcină de 65 de tone. Instalată în dreptul puțului de foraj acest turn poate scoate în cîteva minute la suprafață toate conductele și prăjinile instalației de pompare.

● Uzina din Kiev a început producția în serie a unui nou tip de motocicletă — „K-650”, cu un motor de 30 c.p. Viteza maximă a noii motociclete este de 110 kilometri pe oră. În curînd, uzina va produce cîteva modele de motociclete de curse, cu un motor de 40 c.p., care vor putea să atingă o viteză de 170 kilometri pe oră.

● Fabrica de ceasuri din Moscova a executat primele două tipuri de ceasuri de mînă electrice de mare precizie. Ceasurile sînt acționate de o baterie minusculă demontabilă care asigură funcționarea lor neîntreruptă timp de un an. În curînd va începe producția lor în serie.

● Uzinele metalurgice din Ucraina vor fi înzestrate cu trei cuptoare înalte de proporții gigantice, construite după o metodă rapidă elaborată de specialiștii sovietici. Metoda constă în înlocuirea sudurii manuale obișnuite cu sudură efectuată de mașini automate speciale, de mare randament.

S-a stabilit că fiecare din cele trei cuptoare înalte va fi construit în numai cinci luni. În practica mondială nu se cunoaște pînă în prezent un asemenea ritm de construcție a cuptoarelor înalte.

● Noua uzină electrică ce va fi construită în Tadjikistanul de Sud, pe riul Vahș, va avea un baraj înalt de 300 de metri! Un baraj cu o asemenea înălțime n-a existat pînă în prezent. Se știe că barajul Brand-Dickson din Elveția, care a deținut pînă acum recordul mondial al înălțimii, măsoară 286 de metri.

● În curînd va începe în Donbass construirea unor mine de cărbune cocsificabil, cu o adîncime de peste 1400 de metri. S-a calculat că numai mina „Petrovskaja-glubokaia”, prima din această serie, va furniza zilnic o cantitate de 6000 tone cărbune cocsificabil.

Minele vor fi prevăzute cu instalații de climă artificială, iar dispozitive speciale de control vor detecta apariția gazelor.

Atît construcția cît și exploatarea minelor vor fi complet automatizate, iar comanda și controlul mașinilor se vor efectua de la distanță, printr-un sistem de televiziune.

● Pentru consolidarea bolților de abataje se folosesc în majoritatea cazurilor palplanșe din elemente metalice, ceea ce atrage după sine un mare consum de metal. Un grup de colaboratori ai Institutului „Ghiprosteklo” din Leningrad a elaborat o originală metodă de construire a elementelor de palplanșe din sticlă specială. Noul material, tot atît de rezistent ca și metalul, prezintă două mari avantaje: este de două ori mai ușor decît acesta și nu este supus coroziunii.

Pentru producția în serie a noului material vor intra în curînd în funcțiune cinci uzine de mare capacitate.

Elicopterele sovietice

În ultimii ani industria sovietică de elicoptere a căpătăt o mare dezvoltare. Noile tipuri de aparate își găsesc o întrebuințare tot mai largă în economia națională a U.R.S.S., bucurîndu-se de aprecierea unanimă a specialiștilor sovietici cît și a celor străini. Astfel, după un zbor efectuat cu noul elicopter sovietic „MI-4”, realizat de celebrul constructor M. L. Mil, președintele Asociației pentru construcția de elicoptere din S.U.A. a declarat că aparatul este excelent și că întrunește toate calitățile cerute unui elicopter modern. Avînd un motor mai puternic decît elicopterul american „S-58”, pe bordul căruia N.S. Hrușciov a zburat împreună cu președintele Eisenhower în timpul vizitei sale în Statele Unite, „MI-4” poate zbura la înălțimi mult mai mari, iar elicea lui, de o construcție specială, îi permite o aterizare lină chiar și în cazul ieșirii din funcțiune a motorului.

În afară de „MI-4” uzinele sovietice mai produc și alte tipuri de elicoptere de înaltă clasă. Printre acestea se numără noul elicopter tip „macara”, folosit pentru lucrări pe diversele șantiere de construcții, elicopterele destinate transportului de mărfuri și călători, elicopterele cu motoare turboreactoare, cum ar fi, de pildă, „MI-6” care a stabilit recent cîteva recorduri mondiale la viteză și ridicare de încărcături.

Calitatea acestor aparate este confirmată de marea număr de cereri pentru livrare parvenite din diferite țări ale lumii. Recent Austria a lansat o comandă pentru un lot important de elicoptere „MI-4”, care s-au dovedit a fi mult mai comode și mai sigure în traversarea Alpilor decît aparatul „S-58”, de construcție americană.

rampa și ecranul

Elina Bistrițkaia despre recentul ei voiaj în S.U.A.

Un grup de artiști sovietici de cinema alcătuit din Elina Bistrițkaia, Nikolai Cerkasov, Serghei Bondarciuk și Vasili Merkuriev a făcut o călătorie în S.U.A. cu ocazia premierei marelui film „Zboară cocorii”. La întoarcere, Elina Bistrițkaia a declarat unui corespondent de presă: „Deși scurtă, călătoria noastră prin Statele Unite a fost foarte interesantă și utilă. Chiar a doua zi de la sosire am avut prilejul să vizităm Casa Albă. În timpul acestei vizite, Nikolai Cerkasov, amintindu-și că Nikita Hrușciiov l-a invitat pe Dwight Eisenhower să vină în Uniunea Sovietică cu nepoțelul său, a remis funcționarului Casei Albe care ne întovărășea, un ghid al Lenin-gradului în limba engleză, cu rugămintea de a-l înmîna băiețușului. Cu această ocazie, „Washington Post” a scris că atunci cînd micul David va pleca în Uniunea Sovietică împreună cu bunicul lui, președintele, va ști dinainte ceea ce trebuie neapărat văzut la Leningrad.

Premiera filmului „Zboară cocorii”, la care a asistat și secretarul de stat Herter, a avut loc la cinematograful Dupont, cea mai mare sală a capitalei S.U.A.

Filmul a obținut un succes deosebit. Am asistat la prezentarea filmului și în ziua următoare. Publicul a manifestat aceleași călduroase aprecieri ca și la premieră.

La sediul Asociației producătorilor de filme din Hollywood ni s-a făcut o primire cordială. În cinstea noastră a fost organizată o recepție la care au participat cei mai mari regizori americani.

În cadrul unor discuții amicale și sincere ne am spus ceea ce gândim despre progresul cinematografului. Am fost impresionați de rela-

tările unor regizori americani, care ne-au mărturisit că li se oferă foarte arareori ocazia de a-și vedea încarnate propriile idei în filmele ce le realizează. Căci de obicei, ei sînt obligați să servească ideile și cerințele companiilor care finanțează filmele. În zilele cînd ne aflăm în America, la cinematografele noastre rula filmul american „Marty”. L-am cunoscut pe Ernest Borgnin, principalul interpret al filmului și ne-a făcut plăcere să-i povestim despre primirea plină de simpatie pe care publicul sovietic a făcut-o filmului său.

Am făcut cunoștință cu cei mai mari maeștri ai teatrului și cinematografului americane și ne-am străduit pe cît posibil să-i ajutăm să afle cît mai multe lucruri despre țara și arta noastră. Ei gîndesc ca și noi că e absolut necesar să se lărgească schimburile de filme, să se organizeze turnee”.

La ce lucrează Pavel Kadocinikov

În bogata-i carieră cinematografică, popularul actor leningrădean, Pavel Kadocinikov, a dat viață multor personaje care vor rămîne întipărite în amintirea spectatorilor. Kadocinikov a intruchinat oameni integri, curajoși și hotărîți, ca aviatorul Maresiev din „Povestea unui om adevărat” ori maiorul Fedotov din „Fapta eroică a unui cercetaș”; în filmul „Iakov Sverdlov”, a redat chipul lui Maxim Gorki și concomitent, pe cel al unui flăcău, muncitorul Lenki; după cum a fost impresionant în rolul țareviciului Alexei din filmul „Ioan cel Groaznic”. Dar Pavel Kadocinikov ne-a cucerit simpatia și în câteva comedii ca „Anton Ivanovici se supără”, în care a interpretat rolul compozitorului Muhin, „Îmblînzitoarea de tigri”, unde a apărut în postura unui motociclist-acrobat de circ, „Luna de miere” ș. a.

Acum, Pavel Kadocinikov turnează în două filme: „Suvenir din Rusia”, realizat de „Mosfilm” și „Fiul lui Iriston”, turnat în studiourile din Leningrad.

Iată ce declară cunoscutul actor despre noile sale roluri, într-un articol publicat în „Sovetski Ekran”: „Lucrez cu multă plăcere la noul meu rol din filmul regizorului Grigori Alexandrov, „Suvenir din Rusia”. Mă numesc Homer Jones și sînt secretarul milionarului Scott. Personajul meu este un om solid, ca de vreo patruzeci de ani, silit împreună cu tovarășii săi de călătorie să rămînă, în urma unui accident de avion, cîțva timp în Uniunea Sovietică. Timpul petrecut în U.R.S.S. îl convinge cît de greșită fusese imaginea pe care și-o făcuse înainte despre țara noastră și locuitorii ei. A înfățișa în mod convingător schimbarea concepției despre lume a unui om cu complicate principii de viață, mi se pare o sarcină foarte interesantă. O mare satisfacție artistică mi-o dă faptul că în acest film am prilejul să lucrez cu Liubov Petrovna Orlova, o actriță atît de serioasă și de inteligentă.

În cariera fiecărui actor există, cred, unele filme „sărbătorești”, dacă se poate spune așa. Pentru mine, munca la filmul „Suvenir din Rusia” este o adevărată sărbătoare.

La „Lenfilm” interpretez un rol cu totul diferit, rolul locotenentului Dzagsorov, din „Fiul lui Iriston”. Este pentru prima oară cînd mi-e dat să interpretez pe ecran rolul unui personaj negativ — un monarhist fanatic. Locotenentul Dzagsorov este oselin. El trebuie să fie un călăreț priceput și un foarte bun cunoscător al dansurilor caucaziene. Înfățișarea lui este atît de diferită de a mea, încît atunci cînd ies pe culoarele studioului machiat și îmbrăcat în costumul locotenentului, cu greu m-ar putea recunoaște chiar și vechiul meu prieten Nikolai Cerkasov, el însuși un mare maestru al travestiurilor”.

Pavel Kadocinikov

Un film al fanteziei realizate

Drumul spre Lună

Regizorul Konstantin Dombrovski a terminat recent la Studioul de filme științifice din Moscova filmul „Drumul spre Lună”. Este un film de știință popularizat, în care sînt folosite multe cadre documentare.

Bingura scenă „fantastică” este cea care înfățișează sosirea primilor cosmonauți în Lună, deși, astăzi, aselenizarea oamenilor nu mai poate fi socotită ca fiind de domeniul fantasticului.

Filmul prezintă etapele care au precedat zborul omului în Cosmos. După primii pași, reprezentați de lansarea celor trei sateliți artificiali ai Pămîntului, pe ecran își înscrie impetuoasă trajectoria prima rachetă cosmică sovietică, care a devenit cea de a zecea planetă a sistemului solar. Iar cîrînd după ea își ia zborul culezătorul „Lunnik”. Spectatorii au prilejul să urmărească cum a fost înfăptuită această istorică realizare a științei sovietice, după cum, mai departe, pot vedea cum a fost efectuată fotografierea suprafeței invizibile a Lunei. Mai multe cadre din film prezintă principiile de funcționare a aparatului și instalațiilor aflate pe bordul ultimei rachete cosmice.

Alături de cercetările întreprinse de oamenii de știință sovietici, filmul lui Konstantin Dombrovski ilustrează, printr-o serie de cadre documentare, și activitatea în domeniul zborurilor cosmice desfășurată în S.U.A. Filmul „Drumul spre Lună” întărește convingerea spectatorilor că obstacolele care mai stau în calea zborului oamenilor în spațiile interplanetare vor fi înlăturate, și că acest lucru e posibil să se înfăptuiască chiar în zilele noastre.

Reflector

lumii. Colectivul teatrului dramatic din Rotterdam, una dintre cele mai mari trupe teatrale olandeze, a anunțat că va monta în cinstea acestei aniversări „Pescărușul”.

Un mare grup de balerini leningrădeni, în frunte cu N. Dudinskaia și K. Sergeev, a sosit la Cairo. Dansatorii sovietici întreprind un turneu de două săptămîni în Republica Arabă Unită și Liban, unde vor prezenta spectacole cu

„Lacul lebedelor” de Ceai-kovski și „Floarea de piatră” de Serghei Prokofiev.

Un documentar în culori despre avioanele sovietice este turnat de regizorul și operatorul Arkadi Levitan de la Studioul Central de filme documentare din Moscova. Filmul se intitulează „Pe cerul nostru” și va înfățișa atît cunoscutele nave aeriene sovietice „TU-104”, „IL-18”, „AN-10”, „TU-114” cît și cele mai noi realizări ale constructorilor sovietici de avioane printre care „TU-124”, la care lucrează în prezent A. N. Tupolev.

Recenta premieră a operei „Război și pace” de Serghei Prokofiev la Teatrul Mare din Moscova constituie unul dintre importantele evenimente ale vieții muzicale sovietice. Spectacolul este regizat de Boris Pokrovski. Celebrele personaje ale romanului tolstoian sînt interpretate de Galina Vișnevskaiia (Natașa Rostova), E. Kibkalo (Andrei Bolkonski), A. Krivcenia (Kutuzov), V. Petrov (Pierre Bezuhov).

Sărbătorirea centenarului nașterii lui A. P. Cehov prilejuiește prezentarea pieselor sale pe multe scene ale

Așa a debutat Elena Koroliova

Cariera artistică a Elenei Koroliova a început cu un eșec. Acum cîțiva ani Lena, care visase dintotdeauna să devină actriță, s-a prezentat plină de speranțe la examenul de admitere al celebrei școli teatrale „Șciukiin” din Moscova. A trecut atunci prin clipe a căror amintire i-a rămas întipărită adînc în suflet, pentru toată viața. După ce a ascultat-o declamînd examenatorul i s-a adresat pe un ton didactic: „Dumneata, dragută, n-ai să ajungi niciodată actriță”. Și a continuat pe același ton să-i explice de ce crede că nu e chemată pentru arta teatrală.

A fost o grea lovitură pentru Lena. I-a trebuit mult curaj. Dar n-a renunțat la teatru. A studiat un an întreg, cu încăpăținare. Și în toamna următoare s-a prezentat din nou la examenul de admitere. De data aceasta în comisie se aflau alți profesori, care au apreciat talentul și cunoștințele viitoarei studente. Iar Lena nu le-a înșelat așteptările. A studiat cu migală arta

dicțiunii, istoria literaturii și a teatrului, a luat lecții de scriură și s-a dovedit printre cei mai buni studenți la lecțiile de mimică. Anii studenției au trecut repede, cu bucuriile examenelor și primele succese pe scenă. După absolvire, Elena Koroliova a fost repartizată la teatrul „Ermolova” din Moscova. Primul ei rol este cel al Simonei, eroina principală a piesei „Vedeniile Simonei Machard” de Bertolt Brecht și Lion Feuchtwanger. Micuța Simona, o neînsemnată slujnică de han, devine o luptătoare împotriva ocupanților hitleriști. O îndeamnă la aceasta moartea fratelui ei, care a pierit undeva pe Loira, și al cărui glas o urmărește în vis, cerîndu-i să-l răzbuie. Elena Koroliova a creat o Simonă naivă și visătoare, hotărîtă și curajoasă, un nou simbol al eroismului încarnat odinioară de Jeanna D'Arc. Acest prim rol a impus numele Elenei Koroliova printre cele mai promițătoare talente ale teatrului „Ermolova”.

Koroliova în rolul Simonei Machard

Aniversarea „Veacului nou“

Către
redacția revistei „Veac nou“

București

Dragi tovarăși,

Vă felicităm din inimă cu prilejul celei de a 15-a aniversări a revistei „Veac nou“.

În cei 15 ani de existență revista a desfășurat o activitate prețioasă pentru întărirea prieteniei frățești dintre popoarele noastre. Vă dorim, dragi prieteni, noi succese în munca dumneavoastră nobilă pentru pace în lumea întreagă.

Conducerea Asociației
de prietenie sovieto-române

Moscova

Vineri, 18 decembrie, a avut loc un eveniment deosebit pentru colectivul redacțional al revistei noastre: la Casa prieteniei romino-sovietice din București am sărbătorit, împreună cu colaboratorii și cititorii noștri, 15 ani de existență a „Veacului nou“.

Așa dar s-au scurs 15 ani de când a văzut lumina tiparului primul număr al „Veacului nou“. Și iată că ne-am adunat să sărbătorim 15 ani de existență, răstimp în care „Veac nou“ s-a străduit să prezinte într-o formă cât mai atrăgătoare minunata și bogata realitate sovietică.

În prezidiul adunării au luat loc acad. Petre Constantinescu-Iași vicepreședinte al A.R.L.U.S., Tudor Arghezi, scriitorul Dumitru Corbea, Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziariștilor, Victor Rusu, redactor șef al revistei. În sală erau prezenți oameni de știință, scriitori, ziariști, profesori, muncitori. Au fost de asemenea de față membri ai Ambasadei U.R.S.S., precum și corespondenții presei sovietice acreditați la București.

Adunarea a fost deschisă de tov. Petre Constantinescu-Iași, care a dat citire salutului adresat de Consiliul General A.R.L.U.S. colectivului redacțional, colaboratorilor și cititorilor revistei „Veac nou“. În salut se spunea printre altele:

„Alături de întreaga noastră presă îndrumată de partid, „Veac nou“ contribuie la informarea oamenilor muncii din țara

noastră despre realizările istorice ale poporului sovietic în toate domeniile de activitate, despre cuceririle științei și tehnicii sovietice, care deține primul loc în lume, despre înflorirea fără seamăn a culturii, literaturii și artei sovietice. Revista ține la curent pe cititorii cu nobile inițiative ale Uniunii Sovietice, menite să ducă la destinderea încordării internaționale, la întărirea păcii și colaborării între popoare“.

A luat apoi cuvântul tov. Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziariștilor din R.P.R., care a arătat că „Veac nou“ aduce o prețioasă contribuție la întărirea continuă a prieteniei de nezdruccinat dintre poporul nostru și popoarele sovietice, la popularizarea largă a marilor succese de însemnătate mondială ale Uniunii Sovietice.

În încheierea părții festive a luat cuvântul tov. Victor Rusu, redactorul șef al revistei, care a vorbit despre profilul revistei, despre legăturile cu cititorii și despre interesul pe care aceștia îl manifestă față de realitatea sovietică, în toate aspectele ei.

A urmat un concert la care și-au dat concursul artiști de frunte ai scenei românești soliștii Operei de Stat din București Cornelia Gavrilă, Petre Ștefănescu-Goangă și Mircea Buciu, balerinii Irinel Liciu și Gheorghe Cotovelea, violoncelistul Radu Aldulescu, soprana Lili Dușescu de la Teatrul de operă.

O fiică a Kirghiziei

Când peste Moscova pogorâra vâul întunecat al nopții, deasupra orașului Frunze, capitala R. S. Kirghize se ridică brusc, talgerul de foc al soarelui. Sulfițele ascuțite poleiesc cu aur corăurile majestuoșilor plopi piramidali, risipesc umbrele ceții de-afară fluviului Tian Șan, se rășfring în mii de culori în ferestrele orașului adormit încă, dînd semnalul unei noi zile de activitate, de muncă rodnică.

Numai într-una din clădirile orașului, o casă obișnuită la înfățișare, de pe strada Krasnoarskaia, nr. 31, soarele nu-i află dormind pe locatari. Căci în clipele de liniște ale zorilor de zi, locatarul casei, Kuluipa Konducalova, ministru al Culturii și Afacerilor Externe al Kirghiziei și deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. cercetează cu atenție teancurile de scrisori ce cresc zilnic vrafuri pe masa de lucru.

Multe scrisori îi vin de la colhoznici. Oamenii îi cer îndrumare și sprijin pentru ridicarea unor noi lăcașuri de cultură. Căci cine altcineva decât Kuluipa Konducalova le cunoaște mai bine nevoile? Și într-adevăr, ministrul nu precupește nici un efort spre a-i ajuta, spre a le satisface cerințele. Așa încît în locul iurtelor de culoare roșu aprins, în jurul cărora poporul se aduna pentru a asista la tradiționalele lui sărbători, în locul harabalelor cu cărți și broșuri care, după revoluție, se iveau din cînd în cînd în fostele așezări nomade, răsar acum mereu alte și alte cluburi, case de cultură.

Dar, cerințele oamenilor par a fi din ce în ce mai mari. Într-o scrisoare trimisă ministrului, tinerii din colhozul „Keneș“ și-au exprimat de pildă dorința de a fi ajutați să ridice o Casă de cultură pe a cărei scenă să poată da spectacole Teatrul kirghiz și Teatrul rus de stat din orașul Frunze. Căci treburile colhozului — continua scrisoarea — nu le îngăduie să se deplaseze atât de des cum le dorește inima în capitala țării, spre a vedea un spectacol de teatru.

Ministrul le-a satisfăcut dorința și astăzi, printre multe altele, colhozul „Keneș“ se mîndrește cu o nouă sală de spectacole, nu arareori vizitată de teatrele din capitală.

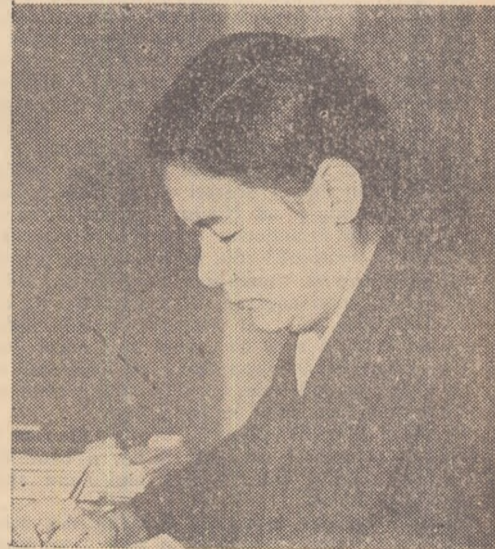
Kuluipa Konducalova și-a făcut timp și a trecut pe la colhoz. Într-adevăr, cum să nu te mîndrești cu asemenea casă de cultură! Și prin fața ochilor ei mari, negri, în care acum se citea bucuria, s-au perindat imagini depărtate. Pe vremea cotigelor cu cărți și broșuri nu era decît o biată fetișcană neștiutoare care, cu picioarele desculțe, pline de praf bătea toată ziua potecile satului. Dar anii au trecut și Kuluipa, fiica ciobanului Konducalova din așezarea Karadjigagi, în care nu se afla nici un singur știutor de carte și în care oamenii continuau să se conducă după asprele legi strămoșești, a devenit membră a Partidului Comunist, înfălcărată militanță pentru minunatele idei care au schimbat din temelii fața țării. Apoi a început să învețe cu dirigenție. Și-a terminat studiile superioare și a devenit, pe atunci lucru rar, una din primele femei profesor din Kirghizia.

La Frunze, Ministerul Culturii se află instalat într-una din cele mai frumoase clădiri din oraș. În sala de așteptare a biroului ministrului se află, de obicei, mulți solicitanți. Dar de multe

ori audiențele sînt suspendate. Căci „ministrul nostru“ (așa-l numită Kuluipa în toată republica) e pe teren, în colhozuri. Dat fiind că Kuluipa Konducalova preferă să rezolve treburile în persoană, nu după scrisori și evidente, ci la fața locului. Ceea ce nu-l lucru ușor, dacă ținem seama că în Kirghizia există astăzi aproape 2.500 de cluburi, case de cultură și biblioteci.

Colaboratorii ei, cei mai mulți oameni tineri, sînt de părere că aceste clădiri noi și frumoase, viața culturală care pulsează tot mai viu pe meleagurile țării sînt cît se poate de firești, așa încît ministrul ar mai putea sta și în capitală.

— Ce să vă fac — le răspunde însă Konducalova. Sînteți tineri, n-ați apucat vremurile dinaintea revoluției și totul vi se pare cît se poate

de firesc. Pe cînd eu... Imi amintesc, de pildă, ce emoție m-a cuprins cînd am privit prima oară „uriașă“ clădire cu două etaje care se ridica primele zile ale începutului de viață nouă, Frunze! Aule întregi coborau la oraș să aducă „iurta uriașă“ care, printre căscioarele cu 2-3 ochiuri de geam, făcea o impresie nemaipomenită. Așa arăta pe atunci Frunze. Pe cînd acum...

Acum, pe străzile largi și feeric luminate, oameni elegant îmbrăcați, se îndreaptă, trecînd pe lângă parcuri uriașe, împodobite cu fintini artizane, spre teatre. Orice ar cînta celebra actriță Kisbaeva sau orice ar dansa frumoasa balerină Bejgenalievă, teatrele sînt arhipline.

Îmbrăcată elegant dar sobru, încă tînă, cu fața calmă, strălucind de inteligență Kuluipa Konducalova, fiica săracanului care în urmă cu 40 de ani păștea oile în creierii munților Kirghiziei, discută în antracite cu regizorii și actorii. Se interesează de regie, de decoruri, dă îndrumări sugestii. Și cîte din aceste sfaturi n-au pînă la viață, n-au rodit sub directa priveghere a „ministrului nostru“ care nu-și îngăduie o clipă răgaz.

CONTINENTUL

Un covor uriaș

La Erevan a fost recent terminată confecționarea unui covor uriaș, cu o suprafață de 64 metri pătrați. Covorul va împodobi noua clădire a Academiei de Științe a R.S.S. Armene.

Covoarele armene, vestite pentru calitatea și frumusețea lor, au fost premiate la multe expoziții și târguri internaționale, iar mai recent, la Expoziția de la Bruxelles, li s-a decernat medalia de aur.

Energia mareelor

Inginerii sovietici au elaborat planul unei centrale electrice, a cărei sursă de energie sînt mareele. Noua centrală urmează a fi realizată prin zăgăzirea, pe o distanță de 100 km a părții răsăritene a golului Mezen din Marea Albă, unde se înregistrează cele mai puternice maree din Uniunea Sovietică.

În barajul prelabricat din beton armat vor fi instalate aproximativ 2.000 de turbine Curentul produs va putea alimenta rețeaua interconectată a sistemelor energetice din Ural și partea europeană a Uniunii Sovietice.

U. R. S. S.

A. R. L. U. S.

BACĂU

O deosebită atenție acordă consiliul orașenesc A.R.L.U.S.-Bacău îndrumării cursurilor populare de limba rusă ce funcționează în întreprinderile și instituțiile orașului. Cele 17 cursuri organizate la Uzinele metalurgice-Bacău, Fabrica de confecții, întreprinderile „Partizanul“, „Proletarul“, și altele au loc cu regularitate și sînt frecventate de peste 240 de cursanți.

Pentru personalul medical de la Policlinica de adulți, care și-a manifestat dorința să studieze limba rusă după revistele medicale sovietice, vor fi organizate, după însușirea unui minim de cunoștințe, cursuri speciale de specializare.

O bogată activitate cunoaște și clubul celor ce învață limba rusă. Aici au loc, săptămînal, consultații și seri literare la care, de asemenea, participă un numeros public. Un deosebit interes l-au trezit, de pildă, seriile literare închinare lui Pușkin și Gogol, din a căror operă au recitat actori de la Teatrul de stat din Bacău.

În cursul lunii decembrie, și în lunile următoare cu sprijinul muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de pe marile șantiere ca Bicaz, Săvinești, Onești, precum și al întreprinderilor „Laminorul“ din Roman, termocentrala Borzești și Fabrica de ciment Bucaz, consiliul regional A.R.L.U.S. va organiza concursuri „Cine știe cîștigă“ pe

următoarele teme: „Pe marile șantiere ale septenarului“ și „Știința și tehnica sovietică în slujba păcii și progresului“. În colaborare cu secția de învățămînt și cultură de pe lângă Sfatul popular regional și Comitetul regional U.T.M. se vor organiza concursuri „Cine știe cîștigă“ și pentru elevii școlilor medii și profesionale.

SUCEAVA

În ultimul timp, în satele și comunele regiunii Suceava au avut loc expuneri cu conținut urmărind popularizarea vieții și activității oamenilor sovietici, despre politica sovietică de pace, despre viața de fiecare zi și realizările omului sovietic.

Astfel, în comunele Bălăceana și Todirești din raionul Suceava și Lozna și Dimăceni din raionul Dorohoi au fost organizate expuneri despre vizita tovarășului N. S. Hrușciiov în S.U.A.

La I.F.E.T.-Moldovița, raionul Cimpulung, Uzinele textile „Moldova“ din Botoșani, I.F.E.T. Frasin, raionul Gură Humorului, la Centrul Mecanic Dornșoara, raionul Vatra Dornei a fost ascultată cu mult interes expunerea „Muncitorii comunismului“.

În același timp, în comuna Costina, de pildă, consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat o conferință despre contribuția savanților sovietici în explorarea continentului antarctic, la care au participat 150 de țărani muncitori.

Premieră la cinematograful LUMINA

O producție a studioului „Lenfilm“

ANDREIKA

Scenariu : A. POPOV

Regia : N. LEBEDEV

Imaginea : S. IVANOV

Muzica : V. MAKLAKOV

cu

N. TIMOFEEV, L. GRITENKO, A. LARIKOV, BORDEA VASILEV, KOLEA MELNIKOV, Tanea HORIȘKO, K. LAVROV, A. MAZAEV, B. CEKMAREV, G. MALIȘEV

Răspundem cititorilor

Sportul sovietic

„V-aș rămâne îndatorată, dacă mi-ați răspunde la rubrica „Vă rugăm”, care este modul de organizare actual al mișcării sportive sovietice, care sînt sarcinile Uniunii asociațiilor și organizațiilor sportive din U.R.S.S., despre care am auzit că ar fi fost recent înființată” — ne scrie tov. Niculina Săndulescu, jucătoare de volei în echipa „Metalul-Titanii”.

Uniunea asociațiilor și organizațiilor sportive din U.R.S.S. este o organizație autonomă ai cărei conducători sînt aleși. Ea a fost înființată anul acesta, în locul fostului Comitet de stat pentru cultură fizică și sport, ca o necesitate cerută de continua dezvoltare a sportului în Uniunea Sovietică, ca urmare a timpului liber tot mai îndemna oamenilor sovietici, a interesului și dragostei lor crescînde pentru sport.

Statutul Uniunii, adoptat cu prilejul conferinței constitutive ținută la Moscova în luna aprilie, prevede, între altele, că activitatea Uniunii se bazează pe centralismul democratic, care garantează unitatea de acțiune a tuturor membrilor săi. Sistemul de alegeri și răspunderea în fața sportivilor și organizațiilor sportive întăresc Uniunea și permit un control permanent asupra activității consiliilor sportive și conducătorilor lor. De asemenea, în vederea unei cât mai largi participări a maselor la Uniune, statutul prevede ca pe lângă Consiliul Central și consiliile republicane să fie create federații sportive, iar pe lângă consiliile regionale, orașenești și raionale, secțiuni. Federațiilor și secțiilor le revine sarcina ca, împreună cu asociațiile sportive, să se ocupe de desfășurarea activității în diversele ramuri de sport, să organizeze competiții și să analizeze rezultatele obținute.

Din Uniune fac parte 36 de asociații sportive din întreaga țară, grupînd milioane de amatori de sport. Paralel cu acestea funcționează șase asociații pe ramuri ca „Burevestnik” pentru studenți, „Lokomotiv” pentru feroviar, „Vodnik” pentru marinari, „Spartak” pentru membrii asociației cooperative de producție, „Dinamo” pentru lucrătorii Ministerului de Interne etc.

Sarcinile Uniunii asociațiilor și organizațiilor sportive sînt multiple. Principala sarcină rămîne, însă, aceea a dezvoltării masive a mișcării pentru cultură fizică și sport, mijloc important de educație comunistă și de asigurare a sănătății poporului.

Deși de la înființarea Uniunii a trecut puțin timp, rezultatele se întrevăd încă de pe acum. Astfel, așa numita odihnă „activă” — turismul, pescuitul, excursiile, schiul, gimnastica în pauzele din timpul producției cîștigă din ce în ce mai mulți amatori. Pe stațiunile sovietice se antrenează astăzi aproximativ 20 de milioane de persoane, iar pînă la sfîrșitul septenarului, numărul lor va ajunge la 50 milioane. Cu alte cuvinte, din patru cetățeni sovietici, unul va face sport.

Medicina și septenarul

M-ar interesa să știu care sînt problemele pe care și le-a propus spre rezolvare medicina sovietică în cursul septenarului, îndeosebi în ce privește combaterea bolilor infecțioase — ne scrie tov. Taliana Teodorescu, medic specialist la Spitalul Colentina, București.

Problemele ce urmează a fi rezolvate de medicina sovietică în septenarul sînt multiple. Printre ele, însă, cea mai importantă rămîne eliminarea totală a maladiilor infecțioase ca malarie, tifos și unele helmintioze și diminuarea simțitoare și, în final, eradicarea unor boli ca encefalita letargică, poliomielita etc. În acest scop, cercetările științifice și fiziologice aduc și ei un aport substanțial. În strînsă colaborare, atît unii cît și ceilalți, se lucrează în primul rînd, să găsească metode de profilaxie generală și locală întregii populații a țării.

În domeniul de virusologie „D. I. Ivanovski” se pun acum probleme deosebit de importante, practice pentru combaterea encefalitei epidemice, rujelei și a altor boli. La rîndul lui, Institutul de Virusologie și Microbiologie „Gamaleia” este pe cale de a realiza un vaccin împotriva tusei convulsive și a altor boli. În același timp, se lucrează la dezvoltarea unor metode pentru diagnosticarea și tratamentul bolilor. În acest scop, se folosesc metodele de cercetare realizate de asemenea, o întregă echipă de cercetători din Moscova au realizat rezultate importante în domeniul de medicamente împotriva tusei convulsive și a altor boli. În fine, savanții Institutului de Microbiologie și Helminthologie au obținut rezultate importante în combaterea malariei și a altor maladii parazita-re. În Uniunea Sovietică, deși medicina nu mai este în tratatele de istorie a medicinei nu mai este deci departe.

Curiozități

Cetatea din adîncurile mării

Pescarii care pescuiesc de obicei în golful Suhumu au fost martorii unui spectacol neobișnuit. Pe țarm au apărut doi oameni care, după ce-au îmbrăcat un echipament special — măști care le acopereau fețele, baloane cilindrice cu oxigen în spate și labe de cauciuc ca ale rațelor — au intrat în apă dispărînd în adîncurile străvezii ale mării. Insoțiți, bine înțeles, de comentariile aprinse ale celor care, rămași pe țarm, încercau să-și explice obiectul misterioasei lor cufundări. Pentru a-și potoli curiozitatea, pescarii au trebuit să aștepte însă pînă cînd cei doi cufundători s-au întors la țarm.

Și iată și explicația. Cei doi scafandri erau L. Șervazișidze, colaborator al Institutului de lingvistică, literatură și istorie al Academiei de Științe a R.S.S. Gruzine și scafandru V. Skasirski. Colaboreră în adîncurile mării pentru a încerca să verifice o străveche legendă, după care în acel loc s-ar fi scufundat o puternică cetate întemeiată de locuitorii Colhidiei, în prima jumătate a milenului I dinaintea erei noastre. Despre această cetate, care în literatura antică figurează cu numele de Dioscuria, se spunea că ar fi fost cea mai bogată colonie grecească de pe țărmurile Mării Negre, o importantă piață de desfacere a sării și principalul centru de comerț cu triburile Caucazului.

Pe fundul stîncos al mării, în fața temerarilor exploratori submarini s-a deschis o priveliște ca de basm: erau zidurile masive și coloanele svelte, năpădite de alge și scoici, măturii ale unei străvechi civilizații. Printre ele, ici și colo, zăceau părăsite lămpi mari de ceramică și rămășițele unor apeducte, obiecte de artă meșteșugit lucrute. Alina mai rămăsese doar din străvechea Dioscuria.

Cercetările întreprinse ulterior au arătat că cetatea cufundată în adîncurile mării a fost ridicată cu mult înainte de colonizarea elenă, și anume cu vreo 3000 de ani înainte, de către populațiile autohtone.

Nu departe de zidurile cetății au mai fost descoperite urmele unor vaste instalații pentru extragerea sării din mare, un cimitir și rămășițele unor așezări omenești. Investigațiile continuă și e de presupus că ele vor arunca o nouă lumină asupra străvechilor civilizații de pe țărmurile Mării Negre.

Armonii de iarnă

Orizontal: 1)

„Albind ca o fantomă sub liniștea lunară / Albastră umbră face ființa lui bizară. / Ce crește și descrește sub el cu mersul lunii / Lugubr în orbite li înegresc cărbunii” (3 cuv.) (Anghel și Iosif). 2) Eroina operei „Boema” de Puccini. — Caută prin zăpadă urma de lupi. 3) Eroina unui basm de frații Grimm (3 cuv.) 4) Sufrageria de iarnă a...

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

...oilor. — Acum. 5) Vehiculul iernii — Mistuit de focul din sobă. 6) Sase... în viscol! — „Bulgăruș de... rece / Iarna vine, vara trece / Și n-am cu cine-mi petrece”. (G. Topîrceanu). 7) La intervale mari în toate sensurile — Veselie exteriorizată. 8) Piesă-basm de A.N. Ostrovski, în care este vorba de fiica lui Moș Gerilă. (3 cuv.) 9) Suspin — Animal din epoca glaciară. — Un bărbat care începe cu... o afirmație. 10) „Ca o umbră din perete / Se strecoară-ncet și... / Stă deodată fără veste / Răzimat de felinar” (G. Topîrceanu). — Intr-un basm de Creangă face să înghețe apele și să crăpe de ger lemnele de pe foc. 11) Verbul frunzelor de aramă. — Posedă... aur! 12) Apărut pe lume — Frig de crapă pietrele.

Vertical: 1) Naștalină naturală sau hermină poetică. — Vîntul cu ninsoare al lui... Delavrancea. 2) Indurători — Unde-i frig și

ninge? 3) „Ca mantii de omăt pe umeri albesc bogatele dantele / Ca niște flăcări blonde-n... s-aprind șuvițele rebele”. (Anghel și Iosif) — Acut! — Cetățean al Uniunii Sovietice. 4) Nume feminin. — Nea! — Antemeridian! — Extremele unui gameitc 5) Trag sania și troi-ca. — Maximă. 6) Operetă de Lehar — Plimbare cu sania, bătaie cu bulgări de zăpadă etc. 7) Fata din Zizin! — Veselii, plăceri, 8) Nume feminin... palindromic — Răciți prin introducerea de aer sub presiune. 9) La propriu se mîncă mai totdeauna cu plăcere, iar la figurat, în silă! — „...Ciocîrlie”, cîntec popular. 10) Fir — „Și din valul de zăpadă / Ca o mută arătare / Legîndu-se pe... / Drumul construi răsar”. (G. Topîrceanu). 11) Țață. (Olt.) — Un îndemn într-o... operă de Verdi — Alfa și Omega. 12) Cupru — Tobogan pentru... săniușe.

Incheind la

ADAS

ASIGURARI MIXTE DE PERSOANE realizati:

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- participati la tragerile lunare de amortizare

Electrificarea totală

(continuare din pag. 3-a)

urmărindu-se introducerea electricității în toate întreprinderile agricole ale țării și creșterea considerabilă a consumului productiv de energie electrică.

În efortul general de electrificare a țării, părțile răsăritene ale Uniunii Sovietice sînt chemate să joace un rol covârșitor, atît ca producătoare de energie electrică abundentă și ieftină, cît și prin înființarea în acele regiuni a unor ramuri de producție mari consumatoare de energie.

Ca rezultat al creării unei puternice baze energetice în regiunile răsăritene, greutatea specifică a acestor regiuni în producția totală de energie electrică va ajunge, în 1965, la 46 la sută, și este probabil că va fi și mai mare în anii următori. Pe baza energiei electrice ieftine ce se obține în regiunile răsăritene, se dezvoltă acolo o serie de ramuri de producție care cer puțină mînă de lucru și multă energie, ramuri de producție ce folosesc procese tehnologice electrometallurgice și electrotehnice. Acolo unde

domnea de veacuri taiga nepătrunsă, vor stăpîni mîncare energetică, deci cu cel mai înalt nivel de productivitate a muncii.

Pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice răsar noi și noi centrale electrice, milioanele de kilowați se alătură milioanele de kilowați sporînd potențialul economic al țării. În alegerea obiectivelor viitoare, interesul esențial rămîne acel al cîștigării de timp, al apropiierii momentului cînd superioritatea absolută în sfera producției materiale va aparține sistemului mondial al socialismului, cînd Uniunea Sovietică va depăși volumul producției și productivității pe cap de locuitor a celor mai înaintate țări capitaliste. Iată de ce, în împrejurările de față, fără a se neglija construcția marilor hidrocentrale, se pune accentul pe construcția termocentralelor de 1,2—2,4 milioane kW, care deși dau o energie ceva mai scumpă, cer însă investiții mai mici și se construiesc mai repede.

Concentrarea producției de energie electrică în U.R.S.S. prin constituirea

sistemelor energetice unice — deocamdată pentru partea europeană a țării — va constitui o sursă foarte însemnată de economii în domeniul consumului de energie electrică.

În discursul rostit la conferința unională cu privire la problemele construcției energetice, în ziua de 28 noiembrie 1959, N. S. Hrușciov a numit electrificarea: „temelia temeliiilor dezvoltării economiei naționale”. Și, ținînd seama de însoțită teoretică și practică a programelor de perspectivă în domeniul energiei, primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a arătat că planul de perspectivă al electrificării țării în viitorii 15—20 ani, ca și planul de perspectivă al dezvoltării economiei naționale pentru același interval de timp, trebuie să devină principalele pivoturi ale programului partidului, ale programului construirii comunismului.

„Lampa lui Ilici”, multiplicată de milioane și milioane de ori, luminează drumul construirii societății comuniste.

Ion Manu

IN LUMEA IMPONDERABILITAȚII

— Să vezi, ieri m-am certat cu nevasta și n-a ținut seama de forța cu care a aruncat crătile...

desen de E. Vedernikov

Duetul Rockefeller=Dulles

Nelson Rockefeller, guvernatorul statului New York, a ținut din nou, de astă dată la Milwaukee (statul Wisconsin) un discurs de politică externă. După cum se știe, acest reprezentant al uneia din cele mai mari dinastii monopoliste luptă să fie propus candidat al partidului republican pentru funcția de președinte al S.U.A. Dropt care a făcut o vizită în statul de baștină al răposatului senator McCarthy, căutând sprijinul de care are nevoie pentru planurile sale ambițioase.

Ziarul „New York Times” a apreciat discursul său ca un „discurs critic” la adresa politicii externe americane. Într-adevăr, guvernatorul statului New York s-a exprimat în termeni puțin măgulitori despre politica externă promovată după război de Statele Unite. „După cum se vede — a declarat el — de prea multe ori ne-a lipsit un fel clar și rectilin”.

S-ar putea crede astfel că Rockefeller a hotărât până la urmă să se alăture cererilor tot mai insistente de a se revizui dogmele anacronice „ale războiului rece”, care mai încetează ochii unor oameni politici de peste ocean.

Dar nici vorbă de așa ceva! Observațiile critice la adresa politicii externe postbelice a S.U.A. n-au fost decât niște vorbe frumoase, un tribut plătit stării de spirit a poporului american, care s-a săturat de politica dansului „în pragul războiului”, de sentimentul de teamă pentru ziua de mâine. Căci începând cu toasturi care urau sănătatea, Rockefeller termina cu vorbe ce aduceau aminte de pomenirea sufletelor.

La drept vorbind n-a făcut decât să înalțe o sanale politicii duse de Acheson-Dulles, deși se preface că o critică. Iar aceasta este o politică profund dușmănoasă cauzei păcii.

Nelson Rockefeller a uzat de toată elocvența sa pentru a-i înspăimânta pe americani cu așază primejdie comunistă. După cum anunță agenția Associated Press, el a pretins că Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză ar însemna pentru Statele Unite „cea mai serioasă și mai cumplită primejdie de care ne-am lovit vreodată în istoria noastră”. Nelson Rockefeller

șiei din New York a „Armatei salvării” a vorbit Allan Dulles, conducătorul Direcției Centrale de Informații. Ce anume ar dori să salveze conducătorul spionajului american? Bineînțeles, a ceeași politică „de pe poziții de forță”. El a încercat să intimideze pe americani cu succesele dobândite de Uniunea Sovietică, a pledat în favoarea menținerii „politicii nucleare de înfrinare și a puterii militare”, ba a repetat chiar că emarea la „eliberarea” țărilor din Europa răsăriteană, care părea că de mult a devenit desuetă.

Cuvântarea lui Allan Dulles seamănă cu două picături de apă cu aceea a lui N. Rockefeller, iar amindouă amintesc de discursurile răposatului John Foster Dulles. Coincidență deloc întâmplătoare. Căci multă vreme frații Dulles au fost cei mai apropiați consilieri juridici ai familiei Rockefeller, după care și-au dovedit devotamentul în importante funcțiuni publice. Nu degeaba, în timp ce John Dulles era secretar de stat, presa americană a făcut de multe ori aluzii la puternicul miros de petrol răspândit de politica externă a Statelor Unite. Senatorul american Kefauver a constatat odată cu mihnire că reprezentanții guvernului american „s-au obișnuit atât de mult să strănute îndată ce companiile petrolifere simt mîncărime la nas, s-au obișnuit, cu alte cuvinte, atât de mult să prevină cele mai mici dorințe ale societăților petrolifere încît în mintea lor nu mai e loc pentru un alt fel de a gândi”.

Dar Rockefeller reprezintă nu numai uriașe societăți petrolifere. Așa cum se arată în apologia intitulată „Aceștia sînt frații Rockefeller” de Jo A. Morris, ei sînt deopotrivă și proprietarii celor mai mari companii pentru fabricarea avioanelor și a armelor rachetă, precum și a unor companii care produc energie atomică și aparatură electronică. Această nouă sferă de activitate a celei mai vechi dinastii americane de regii petrolului este strîns legată de alocațiile militare care, la rîndul lor, atîrnă de continuarea „războiului rece”. Mai avem atunci dreptul să ne mirăm că N. Rockefeller încearcă pe față să întoarcă înapoi mersul evenimentelor, să împingă țara spre ațîțirea „războiului rece” și că Allan Dulles strănută de fiecare dată cînd pe regii petrolului îi mîncă nasul?

Dar Nelson Rockefeller, Allan Dulles și compania nu țin seamă de un singur lucru și anume că interesele lor nu coincid de fel cu interesele poporului american. Aceștia nu coincid nici chiar cu interesele întregii clase conducătoare din S.U.A. Evenimentele din ultimul timp și în special vizita făcută în S.U.A. de N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., au deschis ochii multor americani asupra celor ce se petrec în lume. Fără să știu se la actuala campanie preelectorală, Ch. Roberts, observatorul diplomatic al ziarului „Washington Post and Times Herald” a relevat că aceasta, spre deosebire de celelalte campanii precedente, se desfășoară în condițiile „unei vădite schimbări a raportului de forțe al puterilor mondiale”.

Ignorarea realității, a stării de spirit a opiniei publice este un „lux” pe care nu și-l pot îngădui decât oameni ai zilei de ieri ca fostul președinte Truman, ca fostul secretar de stat Acheson și ca alții foști. Aceștia n-au nimic de pierdut. Dar un om politic care abia caută să dobîndească acceptarea candidaturii sale la cea mai importantă funcție de stat trebuie să dea dovadă de mai mult realism, de o mai mare înțelegere a evenimentelor. Altfel, poate trece și el foarte curînd în rîndul foștilor.

Caracterizînd situația din S.U.A. după istorica vizită a lui N. S. Hrușciov, ziarul „Wall Street Journal” — purtătorul de cuvînt al Bursei — subliniază că: „Preîntîmpinarea războiului este problema nr. 1 a campaniei preelectorale. Oamenii politici sînt de acord cu faptul că această problemă începe să le domine pe toate celelalte. Dacă faci o călătorie prin țară îți formezi neapărat această impresie: alegătorii vor vota pentru candidatul care, după părerea lor, știe cel mai bine cum să discute cu Rusia, cum să preîntîmpine războiul”.

Dacă N. Rockefeller ar mai fi avut nevoie de dovezi suplimentare în sprijinul acestei concluzii, el le-a căpătat desigur în cursul discursului ținut la Milwaukee. Așa cum transmite agenția Associated Press, guvernatorul statului New York a vorbit într-o „sală jumătate goală”, iar ziarul „New York Times” subliniază că auditoriul a întîmpinat discursul „fără entuziasm dacă nu chiar ostil”.

VI. Jukov

Partenerii la sfat

— Domnule, în interesul păcii va trebui să vă dezlegați bătăerile pungi și pentru aceste mărunișuri...

desen de A. Kolt

Carii atlantici

Carii sînt un soi de viermi ce nu doborîă copacul dintr-o dată pentru simplul motiv că nu pot să o facă: ei distrug încetul cu încetul fibrele și scoarța copacului, lipsindu-l astfel de putînța a se mai hrîni. Acesta se usucă din rădăcină, moare. Se vor fi unii oameni politici care, aidoma unor astfel de viermi, vor ruina rădăcină propunerile noastre cu privire la dezarmarea generală și totală. Aceste cuvinte rostite de Nikita Sergheevici Hrușciov recenta sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S. sînt vin făcînd-vrei în minte cînd parcurgi comunicatele de la Paris în legătură cu ultima sesiune a consiliului blocului Nord-Atlantic.

În ajunul deschiderii sesiunii, ziarul american „New York Herald Tribune” vorbind despre tîlcul politic al acestei întîlniri dintre blocul N.A.T.O., scria: „Una dintre problemele esențiale este aceea de a demonstra că Occidentul nu este victima unor spărilor și nici prizonierul propriilor sale programe de înarmare. El trebuie să fie gata să ducă tratative, dar în același timp să rămînă puternic”.

Acum, după încheierea primei părți a sesiunii consiliului devine evident că participanții la sesiune, și în primul rînd din fruntea acestui bloc militar agresiv, au demonstrat printr-un acord și anume — că N.A.T.O. rămîne mai departe blocomanie și al programelor sale de înarmare.

Este suficient să citești comunicatul comun al acestei sesiuni pentru ca să-ți dai seama că Uniunea Nordatlantică se străduie din răsputeri „să nu observe” încălzirea climatului politic internațional și că continuă jocul periculos al cursei înarmărilor. „Trei au căzut de acord, se spune în comunicat, că trebuie depună eforturi susținute pentru a garanta uniunii potențială cesar”.

Nu-i vorbă, în același comunicat consiliului N.A.T.O. că „dezarmarea generală controlată rămîne o problemă deosebit de esențială” și că „vor fi folosite toate mijloacele pentru a realiza un progres în această direcție”. Într-un comunicat al N.A.T.O. din anul 1963 se afirmă că în centrul problemei de rezolvare sînt problemele legate de domeniul dezarmării, ei problemele de asigurare a securității și ar fi de pildă intenția participanților în 1963 efectivele sale militare și de înarmare generală. În comunicatul N.A.T.O. din Europa occidentală se afirmă că „puterile atomice” prin înzestrarea lor cu arme atomice multinaționale și cu mijloace de transport a 15 țări membre ale blocului atlantic.

Sînt semnificative și comunicatele americane, expuse de președintele Sătuinului pe „a” și „b” în cadrul sesiunii de lucru a consiliului N.A.T.O. clarat deschis că „dezarmarea generală controlată” este o problemă deosebit de esențială și că „ajutorul american și se va acordă în continuare pentru a spori eforturile de înarmare”.

În treacăt, după ecourile apărute în presa occidentală, și în demnitate au stîrnit entuziasmul amatoriilor auditori adunați în palatul N.A.T.O. în rîndul sesiunii de lucru a consiliului mondial. Europeanii, și nu numai europenii, sînt preocupati de pericolul pe care intensificarea cursei înarmărilor reprezintă pentru omenire. Vizita șefului guvernului sovietic în S.U.A., discursul său ținut la plenara Sesiunii Anuale a Adunării Generale a Națiunilor Unite, de la tribuna căreia Uniunea Sovietică de dezarmare generală și totală a fost anunțată, și un semnăt de N. S. Hrușciov și D. Eisenhower, care exercită o puternică influență asupra stării de spirit a maselor largi din lumea.

popoarele sînt în drept să se întrebe de ce acest discurs din occident care nu de mult s-au declarat partenerii la sfat sovieto-american privind problema dezarmării prezintă hotărîți contradictorii, de ce totul altă natură? În cursul sesiunii consiliului N.A.T.O. ei nu și-au reamîntit declarațiile șefului delegației americane la O.N.U., domnul Lodge care spune că „spiritul de la Camp David — nu e vorba de oală?”

Se înțelege că nu sîntem atît de naivi pentru a presupune că problemele adierii ale noului vînt menit să încălzească climatul internațional sînt suficiente pentru ca N.A.T.O. să înceteze să existe. Totuși opinia publică mondială este în drept să se întrebe ca în condițiile actuale, în preajma întîlnirii la cel mai înalt nivel între Est și Vest, guvernele țărilor occidentale să nu mai întreprindă pași în direcția complicării situației și nici să nu pună piedici în calea ajungerii la o înțelegere în cele mai importante probleme ale clipei de față.

V. Osipov

Diplomație atomică...

desen de G. Oganov

a avut nevoie de aceste zgomotoase ieșiri anti-comuniste spre a-i convinge pe americani de necesitatea continuării politicii „de pe poziții de forță” și a cursei înarmărilor. Așa cum subliniază agenția, el a cerut „crearea unei forțe militare maxime, declarînd că numai de pe o asemenea poziție de forță se pot purta tratative încununare de succes cu comuniștii”.

În aceeași zi, la adunarea anuală a organiza-

SĂPTĂMÎNA